

VILÁGOSÁG

**Köszöntjük
Luca Lászlót,**

a Román Munkáspárt titkárát,
népköztársaságunk erőskezű
penzügyminiszterét, a nemzeti-
ségek nagy barátját, ötvenedik
születésnapja alkalmából.

Az őszinte szeretet melegsé-
gével gondolunk a román de-
morácia nagy élharcosára, aki
zsenedülő fiatalasága óta halál-
mendve bátorúsággal, lankadat-
lan erővel küzdött a dolgozók
felszabadulásáért, a népek sza-
badságáért a reakció és a fa-
sizmizmus terrorja ellen, szeretet-
tel és hálával gondolt az ország
dolgozó magyarsága is Luca
Lászlóra és a harcoss Román
Munkáspártra, melynek Ő az
egyik titkára. Sokat köszönhe-
tünk mindnyájan a munkások-
tály élharcos pártjának és ne-
veltjének, Luca Lászlónak szem-
élyesen is. A Román Mun-
káspárt megértő támogatásá-
gisa és harca tette lehetővé
az ország fokozatos demokri-
zálódását, nyújtott védelmet a
manista gyilkosokkal szemben
s teremtetve meg számunkra a
teljes egyenjogúságunkat bizto-
sító népköztársaságot.

Luca László mindig az élve-
nülában küzdött ennek a harc-
nak s irányító, szeretettől és
megértéstől sugárzó szava sok-
szor szóló hozzánk, romániai
demokrata magyarokhoz s fi-
gyelmünket valahányszor csüg-
gedni látszottunk vagy ité-
leteinkben tévedtünk. Jó félve
óta pedig, mint pénzügyminisz-
ter maradéktalanul felszámolva
a pénzügyminisztériumban Ale-
xandrin szellemét, nem csak
az ország pénzügyeit szedte
rendbe erős kézzel, de egyetlen
mértékkel mérve intézményein-
ket, iskoláinkat is ellátta a
szükséges fedezettel.

Mint a Magyar Népi Szövet-
ség központi napilapja, olvasó-
ink és széles tömegeink nevé-
ben is sok jó egészségben eltöl-
tött munkás évet kívánunk
Luca Lászlónak, hogy harcoss
pártja, a Román Munkáspárt
vezetésével a dolgozó nép érde-
kében folytatott harcban a vég-
ső győzelemig küzdhesse.

NAGY ELEK.

KOLOZSVAR.

1948 június 9, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM

131. szám

ISLAZ

(A román forradalom százéves évfordulójára)

Június 9-én nagy ünneppel emlékezünk meg népköztársaságunk a román forradalom századik évfordulójáról Iszláz mezején. Az ünnepeken 25 tagu földműveskül-
döttséggel képviselteti magát a Magyar Népi Szövetség is, de ott lesz a MNSZ elnöksége és országos központjának népes küldöttsége is.

Az iszlazi ünnepek alkalmából érdemes lesz röviden visszatérni arra, hogy tulajdonképpen mi is történt e kis községben 1848 június 9-én.

Az egész Európát előntő forradalmi mozgalmak a román fejedelemségeket sem hagyták érintetlenül. Munténiában, ahol a polgárság kialakulása előrehaladottabb volt mint Moldovában, szervezett-
tbben és erőteljesebben alakult ki a forradalmi mozgalom. A forradalmi megmozdulás vezetői és a városi tömegek között a kapcsolatok szorosabbak voltak. Ugyanakkor a vezetők élükön Balcescu Nicolaeval és barátjaival, Eftimie Murguval, Cezar Boliaconal és másokkal, követeléseiket lépték volt föl a parasztok érdekében a robotmunka megszüntetését és a robotosok földhözjuttatását kívánták, így remélve kiszélesíteni a polgárság támogatását ezen az úton igyekezve hatalmas csapatot mérni a feudális nagybirtokra. Maga Balcescu és még néhány barátja résztvettek az 1848-as párisi februári napok előkészítésében is s a barikádokon is harcoltak. De élt Munténiában a bojárok által embertelenül elnyomott földmű-
vesség körében Tudor Vladimircu felkelésének forradalmi hagyományai is.

Tulajdonképpen 1848 Áprilisára tervezték a forradalmi tevékenység kezdetét, amikor francia segítségét remélték. De mivel ez késett s félték, hogy az uralkodó neszt veszi a szervezkedésüknek, júniusra tüzték ki a forradalom kiobbantásának időpontját. Forradalmi bizottságot választottak, s a forradalom megkezdésére Balcescu kiáltványt is szerkesztett, mely magában foglalta az alkotmánytervezet alapvonalait is. Mivel az uralkodó, Bibescu Gheorghe a forradalmárok vezelőinek letartóztatására készült, határozatot hoztak, hogy a forradalmár-vezetők gyülekezzenek a Romanati megyei Iszláz községben s ott nagy paraszttömegekre támaszkodva, lázítsák fel Olténiát. Balcescu maga a Prahova-megyei földműveseket és az ott állomásozó katonaságot nyerte meg a forradalom számára, míg más vezetők a sobányásokat szervezték meg. Boliaconak, Golescunak és Rosetinek a feladata volt a bukaresti munkásság és ifjuság fellázítása, hogy nagy tömegben vonuljanak az uralkodó palotájához, az alkotmány szentesítését követelve.

Június 9-e volt az a történelmi nap, amikor Iszláz községben, a paraszti tömegek köréből megtörtént a feladás az általános felkelésre.

Az egyik forradalmár, Sapca lelkesül így áldotta meg az egybegyűlést: „Segítsd meg Uram és üdvözíts minden szenvedő embert; emeld fel és éltesd ezt a népet, amely azért baldoklik, hogy elnyomótlóljék. Mentésd meg a robotmunka visszaéléseitől, a gyalázatos Jobbágságtól, az utak köz-

munkájától, eme fárói terhektől.” Ezután került sor a Nicolae Balcescu által szerkesztett kiáltvány felolvasására, melyet azóta iszlazi kiáltvány néven ismer a történelem.

Ez a kiáltvány lényeges pontjaiban követelte az ország közigazgatási és törvényhozási függetlenségét minden külső hatalom beavatkozása nélkül, a politikai jogok egyenlőségét, a közteherviselést, minden társadalmi rend képviseléből álló nemzetgyűlést, a társadalom bármely rétegéből öt évre választandó felelős uralkodót (tehát gyakorlatban: köztársasági elnököt), a miniszterek és az összes tisztviselők hivatali felelősségét, a teljes sajtószabadságot, azt, hogy minden elismeretés a nemzetből jöjjön képviselői útján és nem az uralkodótól, a nemzetiség megszervezését, a robotosok és a cigányok felszabadítását, az egyenlő és teljes közoktatást, a tisztesség nélküli címzetes rangok megszüntetését, a veres büntetésének eltörlését, a börtönreformot, a zsidók emancipációját és politikai jogokat minden más hitű állampolgár számára. Végül követelték rendkívüli alkotmányozó nemzetgyűlés összehívását, választás alapján, hogy az a nemzet minden érdekét és szakmáját képviselje s feladata legyen alkotmányt adni az országnak a fenti alapelvek nyomán.

A kiáltvány s a benne foglalt követelések tomboló lelkesedést vál-

tottak ki az Iszláz mezején egybegyűlt néptömegekben. Az iszlazi kiáltványt közfelkiáltással törvénné emelték, Munténiát köztársasággá alakították, eltörlték a hűbéri előjogokat, földhözjuttatták a robotosokat, megszűntették a rabslágot, megkettőzték a ladsereget a nemzetiséggel, szabaddá tették a sajtót, politikai jogokat adtak az együttelő nemzetiségeknek.

A következő napokban Iszláztól elindulva, Caracalon át Craiova felé meneteltek a forradalmárok. Caracalon elűzték a bojárokat s a nép lelkesen csatlakozott hozzájuk. Craiovában a város lakossága leverte a bojárokat és június 13-án a bevonuló forradalmárokat nagy lelkesedéssel fogadta Craiova népe, felesküdvé az alkotmányra.

Az iszlazi felkelés híre június 11-re jutott el Bukarestbe. A kereskedőkből, iparosokból, munkásokból és „mezitábasokból” öszszeverődött bukaresti nép háromszáz fázslókkal, mellükön szalag-rózsával a palota felé hampölygött és kényszerítette az uralkodót, hogy szétesítse a nép által megszavazott alkotmányt.

Bibescu fejedelem katonaságot vonultatott fel a tömeg ellen. A katonaság azonban megtagadta az engedelmességet. Nem volt hajlandó a népre löni. Az uralkodó engedett és elfogadta a nép alkotmányát. Megalakult az ideiglenes

kormány, melynek tagjai között ott volt Balcescu Nicolae is, mint a külügyek intézője. Bibescu fejedelem lemondott és Brassóba menekült. Az iszlazi felkelők csapata pedig Craiovából Bukarestbe indult.

Június 15-én a Bukarest mellett Filaret-mezőn, mely akkor a Campia Libertatii, a Szabadság mezeje nevet kapta, a néptömeg elfogadta az alkotmányt. Győzött a forradalom.

A forradalmárok Előadó vezetése alatt álló jobbszárnya azonban szembefordult a nép valódi érdekeit képviselő Balcescuékkal és megakadályozták azoknak a radikális reformoknak a végrehajtását, amelyek lehetővé tették volna az ország felszabadítását a széles néptömegek érdekei szerint. A reakciók mindinkább erőre kaptak, végül külföldi segítséggel, a török szultán és az orosz cár támogatásával meggyújtották a forradalom vívmányainak gyakorlatba való átültetését és közel száz esztendőnek kellett eltelnie, míg megvalósulhatott az a szabad Román Népköztársaság, amelyről Balcescu álmodott és amelynek megvalósításáért küzdött.

Iszláz mezején ennek a Román Népköztársaságnak küldöttél, románok és magyarok emlékeznek együtt az iszlazi harcossokra és tesznek fogadalmat az ő szellemükben tovább vivandó harcra.

Az elnökválasztás közeledtével

mind hevesebb a küzdelem Amerikában
a reakciós és a demokrata erők között

MOSZKVA. — (Rador.) A TASS-ügynökség jelenti: A „Bolsevik” című folyóirat foglalkozik az Egyesült Államokban közeledő választásokkal. A lap szerint a választási harc az Egyesült Államokban az idén a széles népi tömegeknek a vezető körök reakciós politikájával szembeni növekvő elégedetlensége, ugyanakkor a monopolisták által a nép életszínvonalá ellen vitt támadása légkörében bontakozik ki. Az amerikai gyárakban és irodákban dolgozók életszínvonalára a háború befejezése óta egyre

hanyatlott. 1947 októberében az élelmszerárak 45 százalékkal magasabbak voltak, mint 1945 októberében, ami hivatalos kimutatások szerint is a fizetésnek reális értékének a 18 százalékos csökkenését eredményezte. Az amerikai munkásaladók több mint felének a jövedelme alatta van a szükséges minimumnak. A munkanélküliek száma legalább kétszerese a hivatalosan beismert 2 és félmilliónak, miután ez a szám nem terjed ki a háború befejezése után elbocsátott munkások több osztályára.

Ugyanakkor, az életszínvonal hanyatlásával párhuzamosan, példátlanul megnőtt a nagytröke haszná, amely lényegesen felülmúlja a háború idején volt nyereségeket is. A két régi párt választási harcáról szólva a lap megállapítja, hogy a kormánypolitika tekintetében nincs alapvető különbség a köztársasági és a demokratá párt között. Mindkét párt támogatja a munkások és a szakszervezetek ellen irányuló intézkedéseket s helyesli a kormány külpolitikáját. Ez határozza meg választási harcukat is. A lap szerint a küzdelem nem elvi kérdések, vagy a követendő politikai irányzatok sikkján folyik, hanem csak a kormánygépezet kulesállásaiért. A „Bolsevik” renkióu jelentőségének tekióti a haladó új párt megalakulását és Wallace elnöki jelölését, mert az amerikai választó — aki eddig nem feltétlenül tartotta szükségesnek részvételt a választáson, mintán a két meglévő párt csak nevében különbözött — most alkalmat talál arra, hogy a bekérr, a nemzetközi együttműködésre és a demokratikus szabadságjogokra szavazzon. A harmadik pártot jelentékeny erők támogatják: munkások, farmerk, tisztviselők, egyetemi hallgatók, mindazok, akik kések hathatósan fellépni a faszizmus amerikai térnyerésével szemben s tiltakoznak az Egyesült Államok mai kormányának a politikája ellen. A harmadik párt mozgalmanak az átfogó jellege bizonyítja a tömegek elégedettségét Truman és környezete, valamint a köztársasági párt politikájával szemben.

Az amerikai közvélemény harca a Mundt-törvényjavaslat ellen

NEWYORK — (Rador.) Thomas demokratapárti szenátor az Amerika-ellenes tevékenységet vizsgáló képviselőházi bizottság és a Mundt-törvénytervezet ellen küzdő „Ezerök bizottsága” június 4-i vacsoráján beszéde, mondott, melyben a Mundt-törvényjavaslatról szólva megállapította, hogy ez veszélyeztetli az amerikaiaknak azt a jogát, hogy nyíltan és szabadon megvitatassák és bírálják a politikai és társadalmi eszméket. Mint kijelentette, „ha Thomas Jefferson ma élne a Mundt-törvénytervezet értelmében őt is kommunisztának minősítenék.”

Shayley egyetemi tanár szintén élesen bírálta a Mundt-törvényjavaslatot s ugyanilyen elítéléssel szólott Clark főügyésztől, aki felforgatónak minősítette az Amerikai Orosz Intézetet, holott általánosan ismertek ennek tudomásos célkitűzései. Walsh rádióhírmagyarázó szerint a Mundt-törvényjavaslat „vad támadás az emberi szabadság ellen.”

A „New Masses and Mainstream” című haladó folyóirat által rendezett összejövetelen több mint ezer ember hallgatta meg a felszólaló írók, művészek, zeneszerzők — köztük Robeson énekes, Lawson drámaíró és Fast regényíró — beszédét Lawson a Mundt-törvényjavaslatot a művelődés elleni támadásnak bélyegzte. Valószínűleg a közvéleményben megmutatókozó nagy ellenzés hatása alatt, egyes konzervatív lapok ujabban a Mundt-törvényjavaslat megszavazása ellen foglalnak állást. Így a „Wall-Street Journal” is az ajánlja a kongresszusnak, hogy ebben az ülésszakban ne szavazza meg a törvényjavaslatot. A „Daily Worker” értesülése szerint Johnson colorádói, Meyer pensilvaniai, Pepper floridai, Scawes new-mexikói demokrata és Baldwin köztársasági szenátor bejelentette, hogy ellenneznél fogja a Mundt-törvényjavaslat elfogadását.

Shayley egyetemi tanár szintén élesen bírálta a Mundt-törvény-

javaslatot s ugyanilyen elítéléssel szólott Clark főügyésztől, aki felforgatónak minősítette az Amerikai Orosz Intézetet, holott általánosan ismertek ennek tudomásos célkitűzései. Walsh rádióhírmagyarázó szerint a Mundt-törvényjavaslat „vad támadás az emberi szabadság ellen.”

az országos Petőfi-versenyek utolsó fordulója

MAROSVÁSÁRHELY — A már hetek óta országsszerte folyó Petőfi-versenyek utolsó fordulói május 30-án, vasárnap zajlottak le Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön.

A marosvásárhelyi versenyeket a Magyar Népi Szövetség szabadteri színpadán tartották, szépszámu közönség előtt, de az eredmény kihirdetése a Közművelődési Ház nagytermében, ünnepélyes bemutató keretében történt és azon megjelentek Vancea Zeno, a Tájékoztatói és Művészeti Minisztérium vezérigazgatója és Harry Brauner népművészeti felügyelő is.

A színjátszás győztese a szövetségi csoport lett, amely a Szaktanács serlegét is megkapta. A má-

sodik helyre a pókai színjátszók kerültek, harmadik Nyárádszereda lett, a negyedik helyen pedig Vajdaszentivány és Csávás osztottak.

A táncversenyben Sárospatak került az élre, utána következtek Sővrad, Selye, Backamadaras és Póka.

A két énekkar közül a vajai lett az első. A díjakat Kenyeres Pál nemzetgyűlési képviselő, a MNSz országos központjának kiküldöttje osztotta ki és méltatta a Petőfi-versenyek hatalmas népművelői értékét.

Sepsiszentgyörgyön 22 szervezet színjátszó, dalárdái és táncosai mérték össze tudásukat, nagyszámu érdeklődő előtt. A

versenyeket Salamon Sándor megyei népművelési felelős beszéde nyitotta meg. A színjátszók közül Barót került ki elsőnek Bocskói Viktor „Uj gazdák”, második pedig Nagyborosnyó lett Csokonai Vitéz Mihály: „Karnyóné” című darabjával.

Az énekkarok közül Szentivánlaborfalva és Nagyajta tunktek ki és lettek az első és második díj nyertesei.

Táncban az ürmösiek, a középtajtaiak és nagyborosnyóiak kerültek ki győztesként.

A díjakat és könyvjutalmakat dr. László Ferenc központi kiküldött, a MNSz országos elnökségének titkára osztotta ki rövid beszéd keretében.

az egyetlen nő azok között a szabadsághősök között, akiknek életére irodalmi feldolgozására pályázatot hirdetett a MNSz. Élete, egyénisége, tragikuma igazi szín-darab-hősnővé avatja a szó leg-mélyebb, drámai értelmében. Huszonhárom éves volt, amikor elpusztította az aradi sziguranca. Huszonhárom éves fiatal lány, akit harcossá edzett az élet és martírú avatott sorsa. Az aradi sziguranca hirhadt hőhéra Bojar kínozta Ocskó Terézt halálra.

Ki volt és mit tett Ocskó Teréz?
1917-ben született az arad-megyei Dragsinában. Parasztzülök gyermeke, aki maga körül már gyermekkorában csak társadalmi igazságtalanságot, kizsákmányolt szegényparasztokat, nyomorúságot és félelmet lát. Egészen kislány még, amikor Aradra kerül az ottani Standard harsnyagyárba. Itt megismeri a másik hatalmas kizsákmányolt osztály: a munkásság életét. Omega nyomorúságos fizetésért napi 14 órát dolgozik a gépek mellett. Erzi, meglátja, fel-fogja a munkásság helyzetének tarthatatlanságát, vérlázító igazságtalanságát, mialatt a gyár vezetői, igazgatói luxusgépkocsikon indulnak a hegyek közé vagy a tengerpartra. A munkások érdekében semmi sem történik. Gépeknek tekintik őket, akik a tökélet szolgáltatják, amíg bírják. Sha nem bírják, senki sem törődik velük. Van helyettük más, ezer. Hiszen annyi munkanélküli volt akkoriban Romániában!

Ocskó Teréz tanul, olvas, felvilágosul és felvilágosít. 1938-ban már cselekvően részt vesz a gyár sztrájkjában, amelynek egyik irányítója, lelke éppen ő maga. A fiatal, világoshajú, kedvesmosolyu lány köré csoportosulnak a töb-

biek. Hisznek benne, mert van benne valami égő és szuggesztív erő, ami átterjed a többiekre és bátorságot, kitartást visz lelkükbe.

A sztrájk kitörése pillanatától Ocskó Terézt állandóan figyelik a sziguranca. Ugy könyvelik el, mint veszedelmes, felbujtó kommunis-tát, aki az államrend ellen tör. Az országban méregként ömlik el a fasizmus. És Ocskó Teréz barátai-val, munkástársai-val ennek a gyilkos méregnek legbátrabb ellenfele lesz.

1940-ben Aradra utazik, hogy ott is megszervezze az illegális munkát. Azonban jóformán alig száll ki a vonatból, máris letartóztatja a sziguranca. Bojar, az aradi hőhéra három nap és három éjjel próbálja rávenni a legvalószínűbb kínzásokkal arra, hogy árulja el társait az illegális munka szálait. A törekény lány azonban oly állhatatos marad, mint egy kicsi és néma szent, akit máglyára visznek hitéért. Tehetetlen dühükben öten meggyilkolják Ocskó Terézt. Holttestét el-rejtik.

Ma sem tudjuk, hol pihen az összetört test, de tudjuk ki volt ez a csodálatos lelke proletár-lány. Hősiessége milliók szívében gyújt emlékeztést, nemcsak szil-kebb hazájában a Bánságban, hanem egész Romániában és Romá-nián túl az egész világon, ahol évszázadokon át a legkiválóbbak harcoltak a szabadságért és győ-zelméért. Mert Ocskó Teréz szorgalmas a munkában, rendületlen hite a jövőben és hőstes magyartartása a borzalmas végső perc-ekben, igazi történelmi nagysággal avatják ezt a tíz éve halott aradi munkásvértant.

Kitünő szervező és kulturmunkát végzett az ARLUS

BUKAREST. — Az ARLUS május 29-én és 30-án országos értekezletet tartott Bukarestben, amelyen összes megyei szervezeteinek kiküldöttjei résztvettek.

Popescu Dorian alelnök és a csoport-titkárak beszámolóiból megállapítható volt, hogy az ARLUS a folyó év januárjában megtartott utolsó értekezle-tén vállalt kötelezettségeinek elege tett.

Az ARLUS kolozsvári szervezete a taglétszám emelésére vállalt kötelezettsé-gét 340 százalékkal teljesítette és ezen-

kívül kulturális terep az első helyre tört előre.

Az utolsó három hónap alatt az ARLUS taglétszáma egymillió 117,330-ra emelkedett, ami az eddigi létszám kétsze-rese, szervezeteinek száma pedig több mint 10.000.

Az értekezleten megvitaták és megál-lapították az ARLUS következő öt hó-napi munkatervét, amelynek keretében Brassóban nyári oktatóképző tanfolya-mot rendeznek és megteszik a szükséges

előkészületeket a helyi kongresszusok és az ősszel Bukarestben megtartandó országos kongresszusra, amelyen a világ összes hasonló egyesülete képviselteti magát.

Az értekezleten megállapították azt is, hogy az ARLUS-nak a Szovjetunió és a Román Népköztársaság barátságának ki-mélyítése érdekében kifejtett komoly, önzetlen munkája összehangatosan egé-szítse ki az ország kulturális fejlődését.

„Ez a világ, amelyet építünk — tiértetek épül”

Elbucsúztak iskolájuktól a Magyar nyelvű Állami Leánygimnázium növendékei

KOLOZSVÁR. — Szombaton, június 5-én, a vigasztalan esős nap ellenére zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, hozzátartozókkal az I. számú Magyar nyelvű Állami Leánygimnázium tornaterme. A nyolcadikos hagyományos bal-lagására, évzáró ünnepélyére gyűlünk össze, egyik leghaladó-tabb szemlély, legkitünőbb isko-lánkban, ahol ez az ünnepség is új tartalommal telt meg és jelen-tős volt megnyilatkozásaiban is.

MÓNNEK AZ ÉRETTSEGI-ZÖK
Mintegy félórás várakozás után, mialatt a nyolcadik osztály tíz növendéke végigjárja az összes tantermet, közelről hangzik fel a „Ballag már a vendiák” ősi dal-lama. Es megjelennek a terem aj-tájában az érettségizők: tíz fiatal lány, karjuk tele virággal, a szem-e mindegyiknek kísírva. Mögöt-tük a hetedikeseik, akik öröklükbe lépnek. A terem első sorában áll a tanári kar, mögöttük a vendé-gek. A lányok elhelyezkednek, félkörben állnak és énekelnek to-vább. Aztán csönd lesz s egy kis első gimnázista köszönti és bu-

csúztatja a távozókat. Egy Ady-vers következik Györke Sarolta, VI. osztályos nővérdek szép, ér-telmes tolmácsolásában. Majd egy hetedikes diáklány, Osászár Mária mond rövid és szívből fakadó bu-csuztatót a meghatott nyolcadiko-soknak. Ezután Benedek Judit, a nyolcadik osztály főnöke lép a lányok elé. Fiatalságában maga is az érettségizőkhöz hasonlatos.

TISZTÁNLÁTÁST IS SZE-REZZETEK
— A mi újtipusu iskolánk — mondja közvetlen egyszerűséggel, mintha csak a lányokkal volna a tanteremben — megtanított ben-neteket az új világzemléletre, ön-tudatos és szorgalmas emberekké nevelt titeket. Kiszervezettek voltatok, mikor kitört a háború. Lát-tátok, mit jelentett a tökes társa-dalom imperializmusa, hová veze-tett. Ti itt nálunk az elméleti tu-dás mellett, megszerzettek magatoknak a tisztánlátást is. Dolgoz-tatok és folytatni akarjátok a munkát, azért, hogy a jövőben az embereknek ne kelljen pínceszarkokba húzódnia rettegve várni a halált, hogy megszűnjék az em-

bernek ember által történt kizsák-mányolása, a nyomor és a társa-dalmi igazságtalanság. Ez a világ, amelyet építünk, tiértetek épül. Ebben a világban nem az a bi-zonytalan érzés és félelem vár benneteket, ami a régi érettségi-zőket várta. Nektek nem kell fél-netek az új háborútól, mert a népi demokrácia békét akar. Nem kell félnetek a munkanélküliségtől, mert az új világban minden dol-gozni akaró embernek kenyér és biztonság jár. Épp ezért én nem fájdalmas érzéssel, hanem öröm-mel bocsátlak utatokra. Mert nem most léptek az életbe: a cselekvő élet részesei voltatok már itt az iskolában is. Sztálin mondta, hogy a legértékesebb tőke az em-ber. S mi örömmel adjuk át a mi tőkénket: titeket a társadalm-nak. Mert ti fiatalok, jelentétek a haladást az új és a régi közt, a meglévő és a születendő közt... Vizsontlátásra!

A megindítóan szép búcsuztató után Vitélyos Erzsébet, az iskola igazgatónője szól a diákokhoz.

— Tudom, — mondotta — hogy most, mikor végetér a diákkor, mely a ti számotokra nem volt se könnyű, se felelőtlen, mindent, amit itt tanultatok, a nagy ember-i közösség hasznára váltjátok át. És tudom, igaz, együttérző és jó emberek igyekeztek lenni vala-mennyien.

A diákok nevében Beneze Erzsébet válaszolt. Hitet tett társai nevében, hogy az iskola szellemét — mely egy darab való élet volt — továbbviszik és minden erejükkel és tehetségükkel az új világ építői lesznek.

Felharsan a Gaudeamus, s a bu-csuztató végetér. Tíz fiatal lány indul az életnek, a tettek elé. Tud-juk, érezzük, hogy igazi társasai lesznek a népi demokráciának...

Zsidó zene-est Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Demokráta Zsidó Népközösség a deportál-tak és munkaszolgálatosok szövetségének közreműködésével ma, kedden este 8 óraor az Egyetemi Kollégium előadóter-mében Zsidó zene-estet rendez. Beveze-tőt mond Demian Fischer Vilmos. Köz-

reműködnek: a kolozsvári neolog templo-mi kórus, vezényel Rosenthal M. Ének-és zeneszámokkal: Orosz Beatrice, Mir-cea Breazu, Trenka Éva, Gh. Iarosevici, Zsurka Péter, Zongorán kísér Tabán Stetter Sándor és Adorján Ilona.

Iparművészeink kiállításának

idejét a nagy érdeklődésre va-ló tekintettel meghosszabbították. Olyan valóság ez, amely mel-lett nem mehetünk el szótlá-nul. A kiállítást a megnyitó után részletesen ismertették. Megírtuk azt, hogy egyike a legszebb és legeredményesebb művészeti megnyilatkozások-nak, amelynek látogatása külö-nös örömet okoz, hogy iparmű-vészemk nagyrésze a haladó demokrácia cszmevilágát meg-értve, a maga sajátos kifeje-zési módjában is ujjat, maít és haladó jellegűt hozott.

Most csak egyetlen művet említünk: Barra Sándornak a

Népköztársaságot művészileg kifejező tisztaját, a felkelő nappal, zászlóval és a Népköz-társaság betűivel. Friss és új Szopos Klári tehetséges meg-nyilatkozása is. Ez és csaknem minden munka visszasugározza a nagy művészi fellendülést, a mai munkás életet, amelynek ábrázolása művészetünk főfeladata. A kiállítás sikere nemcsak kitünő iparművészeinké, hanem sikere magának a ko-lozsvári iparművészetnek is, mely új utra lendült és bizo-nyára sok szépet alkot a jövőben is.

Az Allami Magyar Színház és Opera közleményei

Lehár Ferenc finommuzsikáji dallámát a „Frideriká”-t tűzte mű-sorára olcsó helyárrakkal két este-re a színház. Kedden és szerdán kerül megisméllésre ez a poetikus meséjű daljáték, amely Goethe, a nagy költő életéből meríti tárgyát meghatóan kegyes, de humorral is bőven átszőtt meséjében. Sallay Margit és Ditrói Béla alakítják az ifjú költőt és nagy szerelmét Friderikát, mellettük Egyed Joli, Benes Ilona, Kö-míves Ilona, Tóth Ilus, Ménessy Erzsébet, Sugár Jenő, Réthelyi Odón, Harag György és Bende László ját-zák a darab jobb szerepeit.

A „Frideriká”-t ezúttal a színház zenekarának kiváló fuvoldsa, a tehetséges, fiatal Pop Dumitru vezényli.

E héten csütörtökön és pénteken Emőd Tamás és Szirmai Albert bábjós daljátékával a „Mézeshalás”-csal folytatja a színház évad-vegi olcsóhelyáras előadásainak sorozatát.

CORSO: „Dezo”orató”. Az életben való szenvedés. A. Ostekovski regénye után, Csajkovszki nagy zeneszerző kísé-retelével. Jön! A sejk fia. Rudolf Valen-tino főszereplésével. Előadások kezdete: 3, 7 és 9 órakor.

FÓRUM: Az igazság diadala. NÉPMOZGÓ (Popular): A béke óra.

RIO: Nyári szünet Nincs előadás.

SELECT: Legény a gáton. Főszerep-lők a két Petheis, Vasvári Piri és Csikos Rózi.

URANIA: Jávor Pál a „Démoni sz-relem”-ben.

Nyelv a szocializmus szolgálatában

KOLOZSVÁR. — A nyelv a szocializmus szolgálatában cím-mel tartott előadást Sinka Zoltán kollégiumi tanár a Bolyai Egyetemen.

Az előadás már a cím után korszerűnek ígérkezett és az ér-deklődés is ezt bizonyította. Az előadó felsorolta előadása köz-ben a különböző teóriákat, isko-lákat és véleményeket a nyelvről és leszögezte, hogy a nyelv első-sorban egy hatalmas közösségi erő, mindnyájunk nagy és elvá-laszthatatlan kincse. A nyelv a

legjobb kifejezője a szociális ösz-szefogásnak és összetartozásnak. A nyelv is egy láthatatlan szer-zám és egy munka eredményel Joggal sorakozik a munka meze-jén a szocializmus szolgálatába.

Kérte a hallgatóságot, hogy in-dí'son vitát a társadalomban erről a témáról, keltse fel az ér-deklődést erről a nagy szociális erőről.

A jelenlévők meleg ünneplésben részesíteték a fiatal előadót és azzal a tudattal távoztak az elő-adásról, hogy a szocializmus mindenhol jelen van, mindenhol hirdeti a haladást és az építeni akarást!

Az ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Kedden este 8 órakor: Friderika, Evadvégi olcsóhelyáras előadás.

Szerdán este 8 órakor: Friderika, Evadvégi olcsóhelyáras előadás.

Csütörtökön este 8 órakor: Mézeshalás, Evadvégi olcsóhelyáras előadás.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: Kaland az éjszakában, Kacgatóló vigjáték. Előadások: 5, 7 és 9 órakor: Uj híradó

(M. L.)

A nemzeti iskolák teljes szabadságot élveznek Romániában

Czikó Lőrinc közoktatásügyi minisztériumi vezértilkár nyilatkozata a nemzetiségek iskoláinak helyzetéről

BUKAREST. — A Román Munkáspárt, mint a népi demokrácia megvalósításának elharcos csapata öntudatos küzdelmének eredményeként megvalósult népi demokrátiás rendszerében különleges gondot fordítanak az összes foku iskolai tanításra és annak fejlődését állandó figyelemmel kísérik. Az iskolai oktatás egész szerkezetének megújítása, amely jelenleg gyakorlati alkalmazást nyert és a tökéletesedés, a befejezés felé halad, teljesen új feladatokat állított a Román Népköztársaságban az iskolákat, különösen azóta, hogy az államhatárat a dolgozó munkásság — szövetségben a dolgozó földműveléssel és a haladó szellemi értelmiséggel — vette a kezébe. Ezek a jelentős újítások, változások közelről érintik a Romániában együttlakó nemzetiségek iskoláinak helyzetét is, amely nemzetiségek részére a Román Népköztársaság alkotmánya a legnagyobb fejlődés lehetőségét biztosítja.

A közoktatás terén megvalósított jelentős változásokról Czikó Lőrinc, a közoktatásügyi minisztérium újonnan kinevezett vezértilkára a következő sajtónyilatkozatot adta:

A közoktatásügyi minisztérium vezértilkárává történt kinevezésem is igazolja azt a fontosságot, — mondotta Czikó Lőrinc — amelyet a román Népköztársaságban az együttlakó nemzetiségek iskoláinak kérdéseinek tulajdonítanak. A féltéves május 1-éig a közoktatásügyi minisztériumban külön vezértilkár működött a magyar iskolák ügyének intézésére, ettől az időponttól kezdve pedig az összes romániai nemzetiségek iskoláinak ügyének intézését egyetlen szerv, a minisztérium vezértilkarsága intézi.

Ezt a változtatást az a szégyenletes és igazságtalan helyzet tette szükségessé, amelyben a polgári-földesuri uralmi rendszer idején a romániai nemzetiségek selymöltek. Közismert, hogy Romániában 1848 óta egészen 1947 március 6-áig a romániai nemzetiségi iskolák egyetlen kormány részéről sem kaptak semmiféle támogatást. Nem voltak állami iskolák a Romániában lakó nemzetiségek részére, a kevésszámú nemzetiségi nyelvű iskolák tanárai pedig nem kaptak állami fizetést. A magyar lakosság iskoláit egymás ellen zárták be, az 1904-ben létesített zsidó iskolákat nem ismerték el, orosz és ukrán nyelvű iskolák pedig egyáltalán nem voltak.

HÁNY MAGYAR ISKOLA MÜKÖDIK?

— Csak az 1945. évi március 6-a után, a Groza-kormány támogatásával létesíthettek a romániai nemzetiségek saját anyanyelvű iskolákat.

Ma a Román Népköztársaságban 2671 magyar tannyelvű elemi iskola működik, 4205 magyar tanítással, 184 magyar középiskola van 2035 magyar tanárral. Magyar egyetem van irodalmi, bölcsészeti, jog- és közgazdaságtudományi, orvosi és gyógyszerészeti karral, amelyekben 3509 egyetemi hallgató tanul, akiket 280 egyetemi tanár és előadó oktat.

— Bolgár elemi iskolák és egy bolgár gimnázium működik Bukarestben, Brailában, Galacban. Örmény tannyelvű iskola van Bukarestben és Konstancában.

— Ami a Romániában élő görög nemzetiség iskoláit illeti, ellentétben azzal, hogy Görögországban a monarcho-fasiszta kormány bezártatta a román tannyelvű iskolákat és ahol a román iskolák tanulóit minden joguktól megfosztották, a Román Népköztársaságban két görög liceum és számtalan elemi iskola működik Bukarestben, Galacban, Konstancában. A Görögországgal 1931. évi május 11-én megkötött kulturális egyezményt a Román Népköztársaság kormányja teljes mértékben tiszteletben tartja, míg az athéni kormány azt lábbal tiporja.

— Azonos jogot élvez a romániai zsidó lakosság is, amelynek 23 fiu- és leányliceumában és gimnáziumában 4608 tanulót 541 tanár tanít, ezenkívül 69 elemi iskola és 30 óvoda működik 8508 tanulóval és 469 tanerővel.

— A lengyel lakosság 12 iskolája kormánytámogatást élvez, az orosz és ukrán lakosság pedig, amely a multban a legnagyobb elnyomtatás szenvedője volt, ma 19 orosz nyelvű iskolával rendelkezik. Ezenkívül 4 iskolának van orosz nyelvű tagozata, továbbá 48 orosz tannyelvű elemi iskola és 1 ukrán nyelvű gimnázium van Romániában. De a felsoroltakon kívül iskolája van a török, az olasz és a német lakosságnak is, 7 szerb nyelvű iskola működik, amelyeket az állam támogat és biztosítja részükre a legteljesebb szabadságot.

— Vasilichi Gheorghenak közoktatásügyi miniszterre történt kinevezése után a nemzetiségi iskoláknál észlelt hiányosságokat azonnal megszüntették és az újjaépítés munkáját kezdtük meg.

RENDEZIK A NEMZETISÉGI TANÁROK HELYZETÉT

— A nemzetiségi iskolák összes olyan tanárait, akiket még nem soroltak be, rövid időn belül besorozják a román tanerőkkel azonos módon és ezek ugyanazt a fokozatot, fizetést és nyugdíjat fogják élvezni, mint a román tanerők. Azokat a nemzetiségi tanárokat, akik különböző okból még nem jutottak álláshoz, rövid időn belül besorozják, biztosítva részükre a román tanárokkal azonos munkafeltételeket és fizetést. A folyó évi január 25-én megtartott népszámlálás adataiból a közoktatásügyi minisztérium pontos tájékoztatást kapott a különböző ország-részek iskoláinak szükségleteiről. Ezeket a szükségleteket a legrövidebb időn belül és a lehetőségek szerint kielégítjük.

EGYSÉGES TANTERV KÉSZÜL

A nemzetiségi iskolák tantervével kapcsolatban Czikó Lőrinc vezértilkár kijelentette, hogy annak minden tekintetben azonosnak kell lennie a román iskolák tantervével, az illető iskola tanítási nyelvére fordítottan. Természetes, hogy a jövőben is a tanterv felőleli azokat a fejezeteket és adatokat, amelyek az illető nemzetiség tanulóit elsősorban érdeklik, mint amilyenek az anyanyelven való olvasás, az anyanyelv nyelvtana, irodalma és népi történelme. Természetes, hogy ez nem zárja ki azt, hogy az illető nemzetiségi tanuló nazája, a Román Népköztársaság irodalmát, történelmét és földrajzát alaposan el-sajájtítsa.

MINDEN VIZSGA ANYANYELVEN TEHETŐ LE

Az összes román tankönyveket vagy már lefordították, vagy a jövőben lefordítják az együttélő nemzetiségek anyanyelvére. Az összes vizsgákat, még az érettségi vizsgát is, az összes nemzetiségi tanulók anyanyelvükön tehetik le. Az érettségi vizsgabizottságok tagjai pedig a nemzetiségi iskolák tanáraiból is kijelölök.

Az írástudatlanság megszüntetésére, amelyet a polgári-földesuri rendszerből örökölt az ország lakossága, számos tanfolyamot, illetve iskolát létesítettek, amelyekben a Romániában élő és különböző nemzetiségekhez tartozó anal-fabéták ezrei sajátították el az írni és olvasni tudást.

— Munkánk nem könnyű — folytatta fejtegetéseit Czikó Lőrinc vezértilkár.

— Nélkülözök a megfelelő keretek, hiányoznak az iskoláépítetek. A letűnt kormányok az iskolák egész soraat építették meg... papíron.

— Ebben a helyzetben a közoktatásügyi minisztérium az együttélő nemzetiségek részére két fontos feladatot és kötelességet teljesítését írta elő.

— Az egyik az, hogy a román szünetekben az iskolai tanulók dolgozzanak a nemzeti munkatelepeken, miközben a minisztérium megszerkesztette az új tankönyveket, amelyeket lefordítanak a romániai nemzetiségek nyelvére. A másik feladat pedig a tanárok és tanítók demokratikus szellemű felkészítése, a tantervek megvalósítása és a tantervvel kötelezőből a demokratikus rendszer ellenségeinek eltávolítása. Ennek végrehajtásával az 1948—49 iskolaiév megkezdésekor nemcsak az új tankönyvekkel, de az új szellemű tananyagokkal is fogunk rendelkezni — fejezte be nyilatkozatát Czikó Lőrinc közoktatásügyi miniszterrel vezértilkár.

Általános egészségügyi népszámlálás lesz

Összeírják az összes orvosokat, gyógyszerészeket és az egészségügyi szakképzetteket

BUKAREST — (Agerpres) Az egészségügyi és népjóléti minisztérium ebben a hónapban egészségügyi népszámlálást illetve összeírást fogantat, amely felöli az összes szakképzett egészségügyi személyzetet, amely bármilyen módon a munka mezején, az egészségügyi gondozásban és segélynújtásban, népjóléti vonatkozásban dolgozik, akár állami vagy magánintézményeknél, vagy saját számlájára.

A számbavétel kiterjed az összes orvosokra, gyógyszerészekre, orvostan- és gyógyszerész hallgatókra, az egészségügyi személyzetre valamint mindazokra, akik a gyógyszeriparban és az egészségügyi anyagok iparában dolgoznak. A számbavétel azokra is vonatkozik, akik a felsorolt csoportokba tartoznak, de jelenleg nem dolgoznak.

Számbaveszik az egészségügyi anyagokat gyártó vagy elosztó vállalatoknál alkalmazott összes szakmunkásokat, továbbá azokat, akik még most készülnek az egészségügyi munkára, mint az egészségügyi segédszemélyzetet előkészítő iskolák és tanfolyamok hallgatói.

A minisztérium felkéri az összes felsorollakat, hogy idejében készítsék elő a képesítéseiket, szakképzettségüket, címüket, működési engedélyüket igazoló iratokat, amelyeket fel kell tüntetniük a számbavételi íven.

Azokat, akik kivonják magukat a számbavétel alól, akik nem közlik a pontos adatokat, vagy szándékosan téves adatokat valának be, szigorúan megbüntetik és az ilyenek sem az államnál, sem a magánvállalatoknál nem tölthetnek be semmiféle állást.

Fokozódik a maláriajárvány a mezősegi községekben

A megyei főorvosi hivatal orvosokat és orvosokat küld a veszélyeztetett vidékre

KOLOZSVAR — A Román Népköztársaság nagy súlyt fektet a népégeszre. Gheorghiu-Dej már 1945-ben hangsúlyozta, hogy megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a közegészségügyi kérdésekre. Ennek az utmutatásnak jegyében Kolozs megye tisztiorvosi hivatala június hónap folyamán komoly akciót indított a járványos betegségek ellen. Munkatársainak a megyei tisztifőorvos kijelentette, hogy kemény küzdelemre van szükség, mert jelenleg a megye területén nagyobb mértékben a malária megbetegedés lépett fel.

A tisztifőorvosi hivatal vezetője kijelentette, hogy minden lehető eszközzel harcolni fognak a malária ellen. Ennek kapcsán már is valamennyi körörorvost ellátták a szükséges vérvevő szakszközökkel, amelyek segítségével a megbete-

gedettek vérvizsgálatához szükséges mennyiséget a laboratóriumoknak szállítani tudják. Ezenkívül nagyobb mértékű orvosságot is juttattak a veszélyeztetett vidékek részére. Intézkedés történt továbbá, hogy minden maláriás megbetegedést azonnal jelenteni kell a megyei főorvosi hivatalnak, ahonnan orvos szakértők szállanak ki tanulmányozni a járvány körülményeit és méretét.

A napokban érkezett körörorvosi jelentések alapján a Mezőség két községéből, Légenből és Magyarzaváról összesen 28 újabb megbetegedést jelentettek.

A betegség megfékezésének egyetlen lehetősége a bacillust hordozó szunyogok elpusztítása. Ezek fészkeinek megsemmisítése érdekében minden álló vizet tavat, mocsaras vidéket le kell csapolni — mondotta a tisztifőorvos helyettes.

Be kell jelenteni

a magyarországi államostott vállalatok részvényeit

A bukaresti magyar követség közleménye

BUKAREST. — A bukaresti magyar követség felhívja az érdekeltek figyelmét a következőkre:

Magyarország országgyűlése által alkotott 1948. évi XXV. t. c. illetve az ennek végrehajtása tárgyában kibocsátott 5410—1948. korm. sz. rendelet a magántulajdonban álló ipari, közlekedési, bányai és kohóvállalatok, továbbá közhasználatú villamosművek állami tulajdonbavételét rendelt el, ha azok a törvényben meghatározott idő alatt bármikor legalább 100 fónyi munkavállalót alkalmaztak.

Az állami tulajdonbavétel ezenkívül kiterjed — a munkavállalók számára tekintet nélkül — az említett vállalatokkal gazdasági egységet alkotó vállalatokra, továbbá valamennyi áramelosztó vállalatra, végül a törvényben cég szerinti felsorolt ipari vállalatokra.

Az állami tulajdonbavétel részvénnytársaságok esetében a részvények tulajdonbavétele után történik; korlátolt felelősségű társaságnál a törzstulak, közkereseti, vagy betéti társaságnál a tagok vagyoniilletőségét, egyéni cégéknél pedig a vállalat céljára rendelt vagyontárgyakat szerzi meg a magyar állam.

A hivatkozott törvény alapján történő állami tulajdonbavétel nem terjed ki külföldi állampolgárok és külföldön székhellyel bíró jogi személyek tulajdonára (részvényre, érdekeltségre) feltéve, hogy a tulajdonozás megszerzés időpontjában hatályos magyar jogszabályoknak megfelelt és a tulajdonos a törvény végrehajtása szempontjából külföldi állampolgárnak tekintendő.

A törvény a külföldi állampolgárok és külföldön székhellyel bíró jogi személyek tulajdonát alkotó részvények leltárában az 1948. évi június

30. napjáig teljesítendő bejelentési kötelességet ír elő, amelyet bármely magyar külképviseleti hatóságánál beszerezhető nyomtatványon, külföldön őrzött részvények esetében a legközelebbi magyar külképviseleti hatóságánál, Magyarországon őrzött részvények tekintetében pedig a részvények őrzője utján a Pénzügyi Központnál (Budapest, V. Nádor-utca 25, I. 50) kell teljesíteni. Ugyancsak a jelzett határidőn belül a legközelebbi magyar külképviseleti hatóságánál bejelentendő a külföldi állampolgárnak, vagy külföldi székhellyel bíró jogi személynek a törvény hatálya alá eső korlátolt felelősségű — betéti, vagy közkereseti társaságnál, illetve egyéni cégnél felálló érdekelttsége is.

A bejelentéssel egyidejűleg a külföldi állampolgárokat, illetve külföldön székhellyel bíró jogi személyeket adatszolgáltatási kötelezettség is terheli.

Arra vonatkozólag, hogy mely vállalatok részvényei, illetve mely vállalatoknál felálló érdekelttségek jelentendők be, a magyar külképviseleti hatóságok nyújtanak tájékoztatást.

Azok a részvények, illetve érdekelttségek, amelyek nem jelentettek be, illetve amelyek külföldi tulajdonként nem ismertek el, kártalanítás nélkül a magyar állam tulajdonába mennek át.

Az államostítás hatálya kiterjed a magyar köztársaság kormányának külön rendelete szerint megnevezendő szövetkezetek üzletrészeire is.

A fenti rendelkezések tekintetében a Romániában lakó érdekeltek forduljanak a bukaresti Magyar Követséghez, Alexandru Sahia-utca 63 szám címre.

Moszkvába utaztak a Román Rádiótársaság vezetői

BUKAREST — (Agerpres) A Román Rádió Társaság küldöttsége Moszkva vezérigazgató vezetésével repülőgépen Moszkvába utazott, hogy véglegesítse az új román rádióadó állomás megépítésére vonatkozó szerződést. Az új román leadóállomást,

amely 150 kilowatt erősségű lesz és középhullámon fog sugározni, Bukarest közelében Tancabesti községben állítják fel. A Román Rádió Társaság vezetői Moszkvában erősítőkészülékét is vásárolnak.

Öngyilkos lett a sarmasági református lelkész

SARMASÁG. — (Tudósítónktól.) Hétfőre, 7-ére virradó éjjel Sarmaságon felakasztotta magát Vodán Andor 62 éves református lelkész. Az esetet cselédjé fordította fel, aki reggeli munkájánál elvezéséért ment az egyedül élő lelkész lakására.

dog hízasléta élet. Bánoatát nem tudta felvára.

Az idős pap a szilágysomlyói egyházközség lelkésze volt, a nép igazi papja, aki úgy a munkásé, mint a sarmasági bányászok, valamint az egész szilágymezei magyarság megbecsülésének örveitől s halála éppen ezért komoly veszteség. Vodán Andor cseh-olovákiai származású és így az országban senki hozzátartozója nem volt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brucsal-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felölős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.525.

Petőfi arcképe

Északi és Román Népköztársaság új bélyegét. A bélyeg az 1948-as szabadságharc évfordulója alkalmával bocsátotta ki a posta, s a két szabadságharcos költőt, Balcescut és Petőfit ábrázolja.

Apró dolog, s számunkra, romániai magyarok számára mégis nagy jelentőségű. Újabb bizonyítéka népköztársaságunk nemzeti és politikájának. De egyben újabb csapás azokra, akik még mindig bekötött szemmel járnak soraink között és nem tudják, vagy nem akarják tudomásul venni a Román Népköztársaságban élő nemzetiségek egyenjogúságát.

Bizonyítéka a romániai népi demokrácia elismerésének — a világ-szabadságharc magyar harcára iránt.

Petőfi Sándor arcképe — román bélyegen! S hogy a két nagy szabadságharcos együtt van ábrázolva, jelképezi a Román Népköztársaságban együttélő népek igaz testvériségét...

A KOLOZSVÁRI ÉS A BUKARESTI nyomdász szakszervezet között folyó termelési verseny augusztus 23-án zárul.

"FIZESSEN 500 LEJT — EL-UTAZHAT A BUDAPESTI MINTA-VÁSÁRRÁ!" — híresztelték Nagy-bányán Kovács Gyula és dr. Weith József, a nagybányai menettjegyiroda tulajdonosai. A házikenye emberek től 156.256 lejt szedtek össze, de természetesen, hogy egyetlen romániai érdeklődőt sem tudtak elutaztatni a Budapesti Nemzetközi Mintavásárra. Csalásért megindították ellenük az eljárást. A menettjegyiroda pénztárában talált 80.000 lejt lefoglalták és abból kártalanítják a beugratott károsultakat.

NEMLEGES NYILATKOZATOT, illetve kimutatást kell beadniok azoknak az összes vállalatoknak és kisipari műhelyeknek, amelyek fél-havonként fizetik a forgalmi adót, abban az esetben, ha az illető fél-hónapban nem eszközölték volna eladást.

HALÁLOZÁS. Folticska Lajos szobrász (hő 7-én hosszas szenvedés után elhunyt). Temetése 9-én délután 5 órakor lesz a temető nagyközpontjában.

CSEMPÉSZÉSÉRT egyenként 7 évi fegyházra és 10.000 lej pénzbüntetésre ítélte az aradi törvényszék népbírósi tanácsa Nagy Juhász Péter, Nagy Juhász György, Szilvics István és Tóth Mihály nagylaki földműveseket, akik rendszeresen átjártak a határon Magyarországra, ahová rizst és pálinkát szállítottak a határmenti tanyák lakóinak, cserébe pedig cukrot hoztak, amit Romániában a fekete piacra értékesítettek.

A RÉTCEAI MŰVEK erdészeti osztálya a folyó év első harmadában 149 hektár területen egymillió 196.000 facsemetét ültetett el az újraerdősítés során.

NAGYBÁNYA UJ TELEFONKÖZ-PONTJÁT üzembe helyezték és átadták a forgalomnak. Az új, négykapcsolószekrényes telefonközpont 380 helyi és 25 városközi vonallal dolgozik, amelyek közül egy közvetlenül Bukaresttel, kettő Kolozsvárral, 3 pedig Szatmárral létesített közvetlen összeköttetés.

KÖZÖNÖSTNYILVÁNÍTÁS. Mind-azonok, kik felejtették le anyukunk temetésén résztvevő és ravataldara virágot helyeztek és ezáltal fájdalmunkon enyhíteni igyekeztek, szívből mondanunk hálás köszönetet. Köszönet János és családja.

TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉS kísérlete közben Mészáros Pál romániai lakost a halmai határőrök agyonlőtték.

MEGHÍVÓ. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi és matematikai szakosztálya 1948. évi június hó 9-én, szerdán délután 5 órakor a Bolyai Tudományegyetem általános és fizikai-kémiai intézetének tantermében (Arany János-utca 11 szám alatti a II. emelet 219 számú terem) szakulást tart, amelyre érdeklődőket szívesen lát a Szakosztály. — Táragsorozat: 1. dr. Tulogyi János: "Folyóvízgyeink profiljának meghatározása". 2. dr. Kulcsár Géza: "Metalurgia kiserletek a calcium-aluminnal". 3. dr. Schönberger István: "Korai fagy pusztítása Erdélyben". Az Elnökség.

A TEMESVÁRI VITAMIN PARIKAMALOM április hónapban 500 százalékkal több paprikát örölt, mint március hónapban.

IRÓGÉPSZALAG GYÁRTÁSÁT kezdte meg a temesvári Chemocellon-gyár. Az új szalag, amelynek alapanyaga valódi selyem, álló helyben 1500—2000 betűtűt bír ki. A napi termelés egyelőre 10.000 méter, illetve 1000 darab szalag. A belföldi irógépszalaggyár nemcsak a belföldi szükségletet tudja kielégíteni, hanem rövidesen kivitelre is kerül és ellenértékül nemese ismételt kap.

TÜZIFAJEGYEIKET sürgősen vegyék át, akik a „Szövetség” Központ, Molotov-utca 9. utján kérték jegyüket. Fisa 2 mindenki hozza magával.

A BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM marziata köre június 9-én, szerdán délután 6 órakor a kis-utalában (központi épület) tartja utolsó nyilvános ülését, amelyen dr. Demeter János dékán, egyetem tanár tart előadást „A jogtudományok és a marziatus” címen. A belépés díjtalan.

AZ ÜVEG-ÉS KERÁMIAI HIVATAL szerveződésként kötött Párisban, amelynek alapján Franciaország precíziós készülékeket szállít a romániai üveg-és kerámiai gyárak részére. — A gyapotipari hivatal újabb 8000 kiló festékanyagot vásárolt Svájcól, a belföldi szakmai iparvállalatok részére.

A SZAPPANKIOSZTÁST a folyó év második negyedére a kolozsvári vármegyei közellátási hivatal június 30-ig meghosszabbította.

MALOMIPARI ÉS GRAFIKAI IPARI HIVATAL felállítását engedélyezte, illetve hagyta jóvá a minisztertanács, a kereskedelmiügyi minisztérium javaslatára.

A KÁTRÁNYIPART FELOLDOTTA a zárlat alól Anghelii Emilian helyettes iparügyi miniszter. Június 25-étől kezdve a kátrányipart szabadon, korlátozás nélkül árusítják az iparügyi hivatal lerakatai és az állami üzletek.

A MUNKÁERŐK RACIONALIS BEOSZTÁSÁT Intéző Központi Bizottság 1948. évi június hó 4-11. 15.416 számú rendelete, valamint ugyan-ezen bizottság 1537/1948 sz. 1948 június hó 2-án hozott határozata alapján a kolozsvári határon Művek következő alkalmazottai helyeztetek rendelkezési állományba: Pajliste Bernard igazgató, Horváthy Alexandru igazgató, Goldmann Pinacs aligazgató, Ivan Octavian aligazgató, Chitu Vasile cégjegyző, dr. Micu Ovidiu jogtanácsos, Pajliste Arnold, dr. Kramer Alexandru orvos, Pop Niculae és Teohari Constantin tisztviselők.

FELHÍVÁS A KERTÉSZEKHEZ! A KOLOZSVÁRI pénzügyigazgatóság felhívja a kertészkedéssel termelők, hogy jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság I. emeleti 24 számú szobájában, a természetesre használt üvegházak, melegágak vagy szabad területük után április-május hónapra esedékes forgalmi adójuk kifizetésére. A fizetési határidő június 10-én lejár.

A KKASE nagysikerű sportünnepeinek eredményei

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Magánalkalmazottak Szakszervezete általános versenyben áll a nagyváradi testvér-szakszervezettel kulturális, ügyvezetési és sportvonalon. E verseny keretében mérte össze erejét a két szakszervezet sportárgépjá. A szombat és vasárnap lefolyt versenyeknek hatalmas közönségsikere volt. A KKASE nagy tömeget vonultatott fel és sikerrel állta meg a helyét, amennyiben egy szám kivételével az összes sportágban fölényes győzelmet aratott a COOMUS együttese felett.

A COOMUSORON kívül, szombaton este a Szakszervezet Rózsa-utcai helyiségében magas színvonalú kultúrumsort mutattak be. Bekési József román és magyar nyelven üdvözölte a termet zsufolóság megölt közönséget és a nagyváradi vendégeket, majd az előadás keretében a szakszervezet kitűnő énekkarának számai, szavaltok és szindarab töltötte be az est műsorát.

A sportversenyek során szombat délután az Unitarius Kollégium tornatermében a két egyesület tornászai mutatták be tudásukat. A kolozsvári versenyzők fölényes tudásukkal biztos győzelmet arattak, de a fiatal erőkből álló nagyváradi csapat sem játszott alárendelt szerepet. Egy-két tornászuk és tornász-

lányuk szorgalmas munka után rövidesen komoly ellenfele lehet a kiváló kolozsvári versenyzőknek. Szombat este folyamán találkoztak a tekézők is, helyes csapatverseny keretében 40 dobásra, melyet szintén a KKASE tekézői nyertek meg 6 fa különbséggel.

Vasárnap délelőtt az asztalitenisz és a sakkverseny került megrendezésre. Mindkét szám a kolozsváriak biztos győelmét hozta. A KKASE Paneth, Diamantstein, Magyar összeállítású csapata simán győzött. A COOMUS egyetlen győelmét Spitz szerelte Magyar felett aratott győelmével. Említésreméltó, hogy a sakkozók visszavágtak a Nagyváradon elszívott legutóbbi vereségükért és a kitűnő nagyváradi együttes kénytelen volt meghajolni az ezuttal jó formában játszó KKASE sakkozók tudása előtt. A legszebb játszma a Kovács-Karácsonyi volt. Imponáló volt dr. Némethi KKASE fölényes győzelmé.

Vasárnap délután a nagyszabású verseny folytatódott a városi sportverseny, melynek keretében a Victoria Szövetkezet kosárlabda csapata 59:25 (27:7) arányban győzte le a nagyváradi kosárlabdát.

Ezután került sor a radiókat egyetlen győzelmét hozó labdarugó mérkőzésre. — Ezt megelőzően a

KKASE kiváló női és férfi tornázcsoportja tartott jóslékert zenes tornabemutatót.

Vasárnap este a Victoria Szövetkezet Diákkezdőjeinek társasvacsora zárta be a minden szempontból jól sikerült és eddig példát nélkül álló nagyszabású sportversenyt, melynek megrendezője Turóczy Sándor, Schnoppel Károly, Boros József, Bekési Károly és Marton Antal érdeme.

Részletes eredmények a következők:

Torna. Női csapatversenyben: 1. KKASE, 2. COOMUS. Női egyéni: 1. Bartha Mária KKASE, 2. Felvinczy Lotti KKASE, 3. Báthori Éva KKASE, 4. Balázs Éva KKASE.

Férfi csapatversenyben: 1. KKASE, 2. COOMUS. Férfi egyéni: 1. Felvinczy Jenő KKASE, 2. Farkasfalvi Döme KKASE, 3. Folticska Ferenc KKASE, 4. Tóth József KKASE.

Tekés. KKASE-COOMUS 935:929.

Asztalitenisz. KKASE-COOMUS 5:1. Női egyes: 1. Kolozsvári Sári KKASE, 2. Schauer Judit KKASE, 3. Surányi COOMUS.

Sakk. KKASE-COOMUS 4:2. Labdarugás. COOMUS-KKASE 6:1 (3:0).

Üzemi labdarugó bajnokságok

Egyre többen és többen hangoztatják: a labdarugás nem igazi sport, tömegsport pedig egyáltalán nem nevezhető. Igaz, hogy öt-tíz-harminezres tömegeket vonz, de végeredményben csak 22 ember sportol, a többi csak nézi.

Jól tudjuk, hogy a labdarugás népszerűsége hanyatlásának oka nem más, mint a profizsionizmus, mely egy sportágban sem fejlődött ki olyan magas és — vajtuk be — szemérmellen fokra, mint éppen a labdarugásban. A ma haladé és építő társadalom tehát teljes joggal eszmébrölt meg ettől a „műfajtól”.

De legyün tárgyalogassak. Abban valamilyen egyetértünk, hogy a profi labdarugásnak minden fenntartás és kímélet nélkül pusztulnia kell. Mert ez tényleg nem sport és főleg, mert nincs létjogosultsága a ma sportjának megszüntet, felszabadult népi keretei között. De vajjon, pusztulnia kell-e magának a labdarugásnak is? Vala tárgyalogassak vagyunk, de kell halanunk, hogy a labdarugás mégis csak tömegsport, mégpedig a jövőből. Különösen, mert nem kell hozzá sem számottevő felszerelés, de még pálya sem igen. Hányszor látnuk utcák, terek sarkán, játszóhelyeken, vagy bárhol, ahol egy kis tér és egy kis föld gyep van 10—15 zsebe-rődűtől. Az egyiknek zsebéből előkerül egy rongyfabda — és máris folyik a játék, a sport. Joggal állít-hatjuk tehát, hogy ilyen tág lehetőségei kevés más sportágnak vannak.

Nos, és az sem éppen új és nagy, hogy amikor 22 ember játszik és több ezer néz, azok nem sportolnak. Ha utánanéznünk a dolgoknak, leg-többeszer kiderülne, hogy bizony annak a pár ezernek is legalább a fele maga is rugla, vagy rugta, esetleg fogja rugni a labdát... De nem is ezzel akarunk itt most foglalkozni — bár labdarugásról lesz szó... Az Acélárugyár pályáján vagyunk. Már messziről négyfőre mez különböző színe interjet felénk. Két csapat a pályán játszik, a másik kettő a pályát tanyázik és láthatólag türelmetlenül várja, hogy végre rá is sor kerüljön. A pályán küzdő csapatok mozgásán is látszik, hogy már a „finis”-nél tartanak. De már mozgásuk meglassadt, a „harci kedv” még magasan lobog. Egy kis „srác” jobbszélen izgatottan kiált be közönségre, a center felé: „Látt bácsi, szöktessen...!” A center, kissé már kopaszodó, testes „legény”, szöktetne, de éppen a legkritikusabb pillanatban rohanja meg egyik, úgy bizonytalan korú, mint bizonytalan ellenfele és a labda irányát köztitük. Odébb a kapus szölgölgögtja hátvédét: „Fluk, már csak két perc van hátra, ne húzó-djatosk olyan előre!” A kapus nem mal legény, már deresedik a halántéka, a hátvédök ellenben a fiatalabb korosztály tagjai.

Szokatlan együttműködés, szokatlan összekapcsolások. Nem is folytattuk leírásukat, megfőttem is a helyét: a Vasmunkás Szakszervezet üzemi bajnokságai folynak a pályán. Im-már a negyedik forduló. A csapatokba az üzemek munkássága — üreg és fiatal, szokatlanított labdarugó és tehetséges kezdő — rugla

a labdát. Így az Acélárugyár, Ravag, Orion, Gazind, Vasipari, Triumf, Ékszeresek, Kisipar és egy vegyes vasas csapat. Az ékszeresek által adományozott kupaért küzdenek és nemcsak a játékosok dolgozók, hanem az edzők, bírók, valamilyen a szakszervezet tagjaiból kerülnek ki. Közülük 130—150 ember mozgósítottak ezek az üzemi bajnokságok, nem számítva a közönséget (az üzemek munkássága és hozzájárulása), melyet nem szabad számításon kívül hagynunk. Ma még lehet csak néző, holnap már ő is kedvet kap hozzá és bekapcsolódik valamelyik sportágba.

Még azután még egy oldala van a dolognak. Az üzemek vezetősége, felbuzdulva csapataik sikerén, egyik a másik után határozza el, hogy let!

Befejeződtek a Balkán Olimpia birkozó bajnokságai

ZAGRAB. — A Balkán Olimpiai birkozó bajnokságai küzdelmei befejeződtek. Pontversenyben első Magyarországra lett 31 ponttal. 2. Csehszlovákia 19 p. 3. Jugoszlávia 16 p. 4. Románia és Lengyelország 4 p. 6—7. Trieszt és Bulgária 3 p. 8. Albánia.

Az egyes súlycsoportokban a helyezések a következők voltak: Pó-pársúly: 1. Szilágyi (Magyarország), 2. Schneberger (Jugoszlávia), Lég-súly: 1. Bencze (Magyarország), 2.

Mogulyak (Magyarország). Pehely-súly: 1. Tóth (Magyarország), 2. Stehlik (Csehszlovákia). Köznyúl-súly: 1. Tuhi (Csehszlovákia), 2. Ferencz (Magyarország). Kisközép-súly: 1. Szilvási (Magyarország), 2. Tschenszki (Jugoszlávia). Közép-súly: 1. Németh (Magyarország), 2. Solcsek (Csehszlovákia). Kisebbsúly: 1. Tarányi (Magyarország), 2. Hampl (Csehszlovákia). Nehézsúly: 1. Bóbis (Magyarország).

SPORTHÍRADÓ

A BALKÁN OLIMPIA torna küzdelmei, melyet a tervek szerint Budapesten, június 12. és 13.-a között rendeztek volna meg, elmaradt. A tornát szeptemberben fogják megrendezni Budapesten. Június 12-én és 13-án a Balkán Olimpia helyett nemzetközi tornaversenyt rendeznek a magyar fővárosban, melyen Csehszlovákia, Jugoszlávia és Magyarország férfi és női tornászai vesznek részt.

A BUDAPESTEN megtartott atlétikai verseny eredményei: 80 m. női ifjúsági rekord: 1. Kovács 12.8 mp. Országos rekord: 100 m. női ifjúsági gát: 1. Merki 12.6 mp. Országos szenior rekord: 80 m. női gát: 1. Gyarmathi Olga 12.2 mp. Országos rekord: 100 m. ifjúsági gyors: 1. Görnyei 11 mp. Magasugrás ifjúsági: 1. Földesi 180 cm. Rudarárás: 1. Homonal 395 cm. 5000 m. síkfutás: 1. Szegedi 15 perc 01 mp.

A DERMATA nyíltnyitú uszóversenynek eredményei: 50 m. fiú gyors: 1. Székelyhidi Vasas 37 mp. 2. Mirion U/100 m. férfi gyors: 1. Cherman BEAC 1 p. 11 mp., 2. Bogdan Vasas, 100 m. férfi gyors: 1. Kris. Vasas 1 p. 34 mp. 2. Maxim BEAC, 50 m. leány mell: 1. Berki Dermata 54 mp., 2. Chira Vizny, 3x50 m. vegyes váltó: 1. Vasas 2. BEAC, 50 m. fiú mell: 1. Bitay BEAC, 2. Müller BEAC. Kolozsvár „B” vízilabdaválogatója 4:2 (2:0) arányban

legyőzte Kolozsvár „A” válogatottját. Góldobók: Radu 2. Erdélyi, Gherman, illetve Aranyosi és Gáll.

A BELGA nemzetközi teniszbajnokságok női elődöntőjében Körmöczi Zsuzsa (Magyarország) megverte az amerikai Doris Hartot, a világranglista első helyezettjét. A döntőben Körmöczinek Todd Patricia lesz az ellenfele.

A MAGYARORSZÁGI országos női törvöltő bajnokságok eredményei: 1. Horváth Kató 8 gy. 2. Kun Éva 6 gy. 3. Elek Margit 6 gy. 4. Varga Ilona 4 gy. 5. Elek Ilona 4 gy. A versenyek legnagyobb meglepetése, hogy az olimpiai bajnoknő Elek Ilona az ötödik helyen végzett.

SPORTOLÓK! Június 9-én, szerdán este 7 órakor a Dikkház kis-terében Josif Cornéli örönnap, az OSP főttikára előadást tart Románia sportjának egyesítéséről és az Ifjúsági Egység Kupáról.

POPA Jon ökölvívásban pontozással legyőzte Bratescut, Toma állal ugyanazok pontozással győzött Voina Mihail ellen.

A BUDAPESTI Előre női kosárlabda csapata 42:24 (18:12), a pozsonyi Bratislava együttese pedig 74:32 (33:19) arányban győzte a nagyváradi Carmea clet.

A kolozsvári MNSz hírel:

Június 8-án, kedden este fél 8 órakor II. kerületi lagynülés az Attila-ut 9 szám alatti kerületi székházban.

Este 7 órakor V. kerületi szervezői értekezlet a Tury István-utcai székházban.

Június 9-én, szerdán este 7 órakor a IV/1. kerület szervezői gyűlése a Máramaros-utcai kulturházban (Trisz-telep).

Este 7 órakor I. kerület szervezői gyűlése a Molotov-utca 10 alatti székházban.

Este fél 8 órakor II. kerületi szervezői gyűlése az Attila-út 9 alatti székházban.

Szakértői bizottság tanulmányozza a Székelyföld kincsei feltárásának lehetőségét

SEPSISZENTGYÖRGY. — A Magyar Népi Szövetség és a Román Munkáspárt részéről kezdeményezett székelyföldi iparosítás megvalósítására és az általa kincseinek feltárása céljából — mint megírtuk — kutató-bizottságok helyszíni szemlét tartanak a természeti kincsekben gazdag Székelyföldön.

A három szakértőből álló bizottság udvarhelymegyei szemleutja után most Háromszékre érkezett, ahol a megye területén található ártali kincseket veszik számba és a kihasználható vízi erőket tanulmányozzák. Felkeresik a magyarherményi és erdőfüle diatoma-föld lelőhelyeket, a képeci szénbányát és a Sepsiszentgyörgy közeli levő szénlelőhelyeket is. Jelenleg a Bereck és Sósmező között elterülő területet tanulmányozzák, amely valószínűleg kőolajat tartalmaz. A szakértők közül az egyik bányamérnök, a másik geológus, a harmadik pedig villamosági szakmérnök.

Belinski-emlékünnepelet rendeztek Bukarestben

BUKAREST. — (Agerpres.) A Szociál-Román Barátság Házában nagyszámú közönség jelenlétében tartották meg Belinskiéket, a nagy orosz tudós és bölcsész halálának századik évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepelet.

Nicolau Stefan egyetemi tanár megnyitotta a beszédet, utána Rautu Leonte, a Román Munkáspárt központi bizottságának tagja méltatta Belinski, a nagy orosz bölcsész és forradalmi bíráló terepmunkásságát. Hangsúlyozta, hogy Belinski tevékenysége és bírálatja óriási átszabást kéltett, mert felismerte az azonnali változások követelményeit és választ adott a városadalmi teoretikus kérdéseire.

Rautu értékelte azt a helyzetet, amelyet a művészeti élet dolgozója a Román Népköztársaságban ma élveznek, utalva arra, hogy az irodalomnak is lépést kell tartania az idő haladásával, amelyben élen jár a munkásság és amelynek pártja alkotó szerepet játszik a dolgozók javára.

Kolozs megyében 55 falusi önkéntes munkabrigád alakult Ujjáépítés Kalotaszékén és Nagysármáson

KOLOZSVAR. — A MNSZ kolozs megyei szervezetének mozgószávjára meggyeztetve megmozdultak a falvak lakói. Napról-napra érkeznek jelentések önkéntes munkavállalásokról és elvégzett ujjáépítési munkákról. A nép megértette, hogy önmagáért dolgozik. A komoly eredmények azonban annak is köszönhetőek, hogy a MNSZ megyei szervezetei nem elszigetelten kapcsolódtak be az ujjáépítési munkájába, hanem a község demokratikus szerveivel együtt dolgoznak. Sok helyen versenyre kelnek egymással a MNSZ és Ekés Front munkabrigádjai. A megye területén eddig 55 helyiségben alakult brigádok.

Ennek az ujjáépítési munkaversenynek keretében Kalotaszékén lakosainak a Román Munkáspárt, az Ekés Front és a MNSZ kezdeményezésére június hónap folyamán elhatározta, hogy a Mogyorókeréke felé vezető úton a rosszállatban lévő hidat ujjáépíti. A megszervezett önkéntes munkabrigádok egyik csoportja a község lakóitól a szükséges anyagokat szedte össze. Másik csoport az anyag helyszínre való szállítást, faanyag kitermelését vállalta, míg a harmadik csoport a hidépítéshez szükséges előkészületi munkákat végezte el. A hidépítést a község szakemberei végezték ugyancsak önkéntesen. A 30 tonna teherbíróképességű hidat a község két nap alatt építette meg.

Az új, közmunkával épített hidat 100 ezer lej megtakarítást jelent a községnek.

Most érkezett jelentés arról is, hogy Nagysármás öntudatos dolgozója nem vállalnak közönséget azokkal, akik a faluban nem hajlandók a közösségi munkába bekapcsolódni. Ezért a dolgozó tömegek eddig nem tapasztalt lelkesedéssel fogtak hozzá, hogy a községben ujjáépítésre váró feladatokat elvégezzék, hidakat, utcákat kijavítsák, ujjáépítsék. Ma a község utcáin önkéntes dolgozók mosolygó arcu munkacsoportok javítják az utakat. Legújabbban a község központjának útját javítják ki és parkiroszák a főtérrel. Naponta 100-120 személy hordja a porondot és többszáz ember végzi a munkát.

Jogi tájékoztató

Határidő napló

JUNIUS 10.

1. A május 16-31-e közötti időben a közvetlenül, vagy az ipari központok által forgalomba hozott termékek után befizetendő a fenyőzési és forgalmi adó.

2. A május havában elszámolt számlák után, befizetendő a számlaérték és az eladási ár között mutatkozó különbözet fenyőzési és forgalmi adója.

3. A vállalatok kötelesek havi kimutatás alapján befizetni a május havára esedékes bélyegilletéket, ha a havi kimutatás (borderou) alapján történt befizetésre külön engedélyük van.

JUNIUS 12.

1. A Dohányjövédék igazgatóságánál, Bukarestben, megüresedett állásokra beajántható felvételi pályázatok határidejének utolsó napja. (Hivatalos lap május 19-i 114. számában megjelent pályázati hirdetmény.)

JUNIUS 15.

1. Befelejzódik a birkák nyírása. (A hivatalos lap május 12-i 108. számában megjelent 47. számú kereskedelmi miniszeri rendelet.)

2. Azok a hadigondozottak, akik a nyugdíj folyósítását elrendelő hivatalos táblázatból kimaradtak és úgy érzik, hogy múltévi állásuk történeti helyzetük felülvizsgálásában, június 15-ig bejárólóg fellebbezésrel élhetnek az illetékes pénzügyigazgatóságnál. (A hivatalos lap április 17-i 91. számában megjelent 227. számú gazdasági ujjáépítés és pénzügyi végrehajtásról megbízott miniszterközveti bizottság rendelete.)

3. Azok az iparvállalatok, amelyek akár részlegesen, akár teljesen megszűnték tevékenységüket, kötelesek a miniszterelnökség mellett működő gazdasági ellenőrző vezérigazgatóságnak részletes leírtat beküldeni a gyári felszerelésről. (Hivatalos lap június 1-i 125. számában megjelent 7063. számú iparügyi miniszeri rendelet.)

4. Befelejzódik az ideiglenes adókiegészítés, az adókiegészítési bizottságok pedig helyszíni vizsgálatokkal győződhetnek meg az adóvallomásokban felüntetett adatok valóságáról és helyességéről. A vizsgálat megkezdéséig még saját kezdeményezésből mindenki helyesbítési a tévesen kiállított adóvallomást.

5. Befelejzódik a lakbérleti szerződés kötelező évi illetékesítése az illetékes állam adóhivatalnál, illetve városokban a pénzügyigazgatóság hely- és illetékes osztályán.

6. A kereskedelmi és iparkamarák befejezik az ideiglenes működési engedélyek kiadását az olyan vállalkozások részére, amelyek cégbejegyzésükhöz szükséges irataikat hiánytalanul benyújtották (232-1948. számú kereskedelmiügyi miniszeri rendelet, amely a hivatalos lapban nem jelent meg.)

Solymos Iván nemzetgyűlési képviselő cikke:

Eredmények és hiányosságok

a nyugdíjkérdés megoldása körül

Néhány hónappal ezelőtt indult meg az Általános Nyugdíjpénztár átszervezése. Szükség volt erre kétségtelenül. Ez az intézkedés egyike volt az elmúlt reakciós uralkalmak leggyásosabb hatóságainak, ahol a korrupció, a sovinizmus, a bürokrácia megakadályozták az ügyek igazságos elintézését. Az intézkedés régen csak a kizsákmányoló osztály érdekeit szolgálta és mítmsem törődött az elnyomott kisemberekkel, akik vagy semmit, vagy pedig igen kicsiny összeget kaptak nyugdíj címén.

Lássuk, az eltejt néhány hónap alatt milyen pozitív eredményeket érhetett el e kérdésben az új, demokratikus pénzügyi kormányzat?

Megtisztították a nyugdíjpénztárt

Az első lépés a központi intézet tisztviselői karának megtisztítása volt. Nehéz feladat, hiszen az amugy is gyenge, szakértőkben szegény intézetet a multban arra volt felépítve, hogy csak azoknak intézzék el ügyeit, akik fizetnek. A korrupció kiűrtését megkezdték, több reakciós, vagy sovinizista tisztviselőt komprimáltak s ezzel az intézkedéssel el lehetett érni, hogy a többség lelkiismeretesen dolgozott és sokan

általagosan 12-16 órát is dolgoztak naponta. Ennek tulajdonítható, hogy a pénzügyminisztérium összes szervei között a nyugdíjintézet tisztviselői kara első helyen végzett a munkaversenyben.

Megjegyezni kívánjuk, hogy vannak egyes nyugdíjasok, akik még mindig „kijárok”-hoz folyamodnak és így elősegítik a korrupciót. Ezek a büntetőjogi következmények mellett elvesztik majd nyugdíjukat is.

A második feladat a rekalkulálás, a nyugdíjak átszámítása volt. E kérdésben 1947 november 7-től 1948 január 1-ig 159.600 ügyet számítottak át s ma már csak 620 ügy nincs még elintézve. Ezen kívüli természetesen nincs elintézve azok ügye, akik nem küldték be a szükséges iratokat. Itt meg kell jegyeznünk, hogy egy bombázás alkalmával az intézet irattára majdnem teljesen megsemmisült és így a régi iratokat nem lehet megtalálni. Ebből ered a sok panasz, aránytalanság az átszámításoknál. A nyugdíjintézet ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy az iratok hiányában is, valószínűsítő eljárással megállapít egy hozzávetőleges nyugdíjat, mert még mindig jobb, ha az érdekelt kap egyelőre egy kisebb összeget, mintha nem kap semmit. A hibák egy része onnan is ered, hogy a csupán 4 szakér-

tőből álló bizottság aránylag igen rövid idő alatt végezte el ezt a nagy munkát és így elkerülhetetlen volt, hogy hibák be ne csusszanak. Az átszámítások felülvizsgálása most folyamatban van. Az erdélyi nyugdíjasok ügyére, sajnos, csak most kerülhetett sor, mert az ország nyugdíjasainak kb. egyharmada Bukarestben él, az átvizsgálás alfabetikus sorrendben történik, tehát a főváros az első között került sorra. Vannak ezen kívül csak látszólagos sérelmek is, amelyek onnan erednek, hogy a reakciós uralkalmak alatt a besorolás, ennek megcéljában pedig a nyugdíj is, ugyszólván évenként változott. Országos viszonylatban a lényeg az, hogy a julnyomó többség (96,5%) nyugdíja át van számítva és az egyes hibák kiküszöbölése már könnyebb lesz. E kérdésben egyébként a nyugdíjasok szervezőlensége is sok bajt okozott. Ha szervezeten, egyszerre küldték volna be irataikat, nem történt volna hiba, minden meggyél külön lehetett volna felülvizsgálni. A teendő tehát az most, hogy minden megyében a nyugdíjasok egyesülete alakítson egy szakemberekből álló bizottságot, ezek vizsgálják át a panaszokat és amelyeket jogosnak minősítenek, azokat küldjék fel a pénzügyigazgatóságon keresztül a központi intézetbe.

Uj nyugdíjtörvény

A harmadik, talán legfontosabb feladat az új nyugdíjtörvény megalkotása volt. E kérdésben talán túlkorán jöttek ki egyes sajtóközlemények, de ezeknek is megvolt a maguk hivatása. Nyugdíjasaink közül a képzettebbek, öntudatosabbak nagyon sok egészséges javaslatot küldtek be az intézetbe és ezek birtokában a törvény szövege ugyszólván hetenként módosult, javult, sok nem is ismert problémát oldva meg. A közbejött nagyobbjelentőségű belpolitikai események miatt eltolódott a törvény életbeléptetése, de most már az új központi szabályzat is elkészült, tehát nincs semmi akadály annak, hogy nyugdíjasaink a változásban is élvezhessék az új törvény előnyeit. Általános alapelvei a törvénynek ismeretesek. Lényegese a probléma demokratikus megoldása és a nincstelenek támogatása. Egyesíti a nyugdíjintézeteket és kimondja, hogy senki sem kaphat kisebb nyugdíjat, mint a mindenkori létminimum.

A felekezeti tanszemélyzet kérdése is állandóan napirenden volt. Itt elvben megvolt már a döntés olyképen, hogy a felekezeti tanárok és tanítók is kapjanak nyugdíjat az államtól, amint ez a jogegyenlőség elve alapján természetes is. Nyitva marad azonban a hátralekös járulékok problémája. Azok a tanítók, vagy tanárok, akik a felekezeti szolgálatot nem fizettek az államnak járulékokat és így igazságtalan lett volna, hogy ők e nélkül jussanak nyugdíjhoz. Tekintettel arra, hogy járulékokat egyházaiknak fizettek, a nyugdíjpénztár illetékes tényleg felajánlották az egyházaknak azt, hogy adják át az államnak meglévő nyugdíjlapjukat (ők már nem tudták fizetni nyugdíj-jasaikat és az alap is igen csekély volt) és akkor az állam elvontja a hátralekös járulékokat. Egyes egyházak vezetői sajnos teljesen elutasító magatartást tanúsítottak és emiatt a terv dugába dőlt. Ezért vált szükségessé a járulékok kiszámítása. Még nincs végleges határozat e kérdésben, tehát senki se ijedjen meg, ha vártam nagy összeget lát a határozatban. Csupán annyi történt, hogy a nyugdíjintézet addig is, amíg a kérdés véglegesen megoldódik, folyósítani akarta a nyugdíjakat és egyelőre biztosították a nyugdíjasok jelenlegi egyházméltóságát a nyugdíjnak levonásba helyezte. Amint megoldódik a kérdés, a levont összeget, amely csak leté-

ben van, nyugdíjasaink visszamenőlegesen megkapják. Azok az összeggek, amelyeket régebben megállapítottak, még nem stabil lejben voltak kiszámítva. A terv most az, hogy a hátralekös járulékokat úgy számítják ki, hogy azt a fizetést veszik alapul, amit az érdekelt ma kapna, ha szolgálatban lenne, s ennek 10%-a lesz majd a járuléka. A hátraleköt majd 20 év alatt, havi részletekben vonják le a nyugdíjból, úgy, hogy nem jelent különösebb megterhelést.

„Szerzett jogok”

Sokat vitáztak Északerdélyben a „szerzett jogok” miatt is. Egyesek kétségtelenül tévesen értelmezték a nyugdíjintézet szándékait s úgy képzelték, hogy a 260-1945. törvény 2. szakasza mindenkire vonatkozik. Így volt horthy- vagy szászpartai kormánybiztosok, vezetőik, gettóparancsnokok, volt főispánok akik csak 2-3 évet szolgáltak és akkori „érdemeikért” 30-40 évi szolgálati időt számítottak be nekik. kérték

nyugdíjuk elismerését. Természetesen a szerzett jog ezekre nem vonatkozik, hanem csak az elmult uralkalmak áldozataira, akik demokratikus magatartásuk, vagy nemzetiségük, fajuk miatt kerültek hátrányos helyzetbe. A kérdést esetről-esetle fogják felülvizsgálni. Hasonlóképpen nem kívánhatnak nyugdíjat azok, akiknek anyagi helyzete, vagy havi állandó jövedelme oly magas, hogy a nyugdíjra egyáltalában nem szorulnak rá. Népköztársaságunk pénzt első sorban termelőcélokra kell fordítani nagy takarékoskosságra van szükség, hogy a dolgozók életnyújtóvat emelhessek, éppen ezért nyugdíjat csak azok kaphatnak, akik arra rá vannak szorulva, ezek viszont annyit, hogy abból nyugodtan megélhessenek. Ez a kérdés ma még csak tanulmányozás alatt áll, de annyi bizonyos, hogy csak a tényleges jövedelem jön számításba és itt is igen magas felső határt fognak megszabni, úgyhogy a rendelkezés kismemberekre egyáltalában nem vonatkozik.

Magyarnyelvű kérelmek

A magyar nyelvű kérelmek megoldása is nagy probléma volt. Elsősorban egy téves sajtóközlemény, mely ötnapos választ ígért, megzavarta az érdekelteket. A komolyan gondolkodók érezheték, hogy ez csak tévedés, hiszen öt nap nem elegendő arra sem, hogy a levél eljusson egyes helységekből a fővárosba. Voltak azután olyanok, akik tévesen fordultak kérelmükkel a nyugdíjintézetbe. Ugyanis nem tartoznak ide a hadigondozottak (IOVR), a Társadalombiztosítóról (Cset), a C. F. R. nyugdíjintézet (Casa Municipii), CAM, Iskola Központ (Casa Scoalelor) és más magánjellegű nyugdíjintézetek tagjai. Az ilyen természetű kérelmeket az illetékes intézetbe tettük át és az érdekeltnek onnan fognak választ kapni, voltaképpen nyilvánvalóan hiányzó kérelmekkel neheztelték munkánkat mégis sikerült közel hatvezernyi ügyet feldolgozni, a főbbi pedig elintézésre vár. A jövőben nyugdíjasaink a megyei bizottságokhoz forduljanak, amelyeket minden megyében a következő heteken belül alakítsanak meg. Ez a bizottság ellenőrizze a megyei hivatal működését és elsőfokon vizsgálja felül a panaszokat, sérelmeket.

Mint eredményt, meg kell még említenünk azt is, hogy július havától a nyugdíjasok postán fogják megkapni nyugdíjaikat és így vége lesz a sorban állásnak. Előreláthatólag júliusban már 10-én kezdődik meg a nyugdíjak kifizetése és rövidesen eljutunk oda, hogy ismét 1-én kapja meg mindenki illetményét.

Amint a fentiekben láthatjuk, kormányunk foglalkozik a nyugdíjasok kérdésével, igyekszik azt a legrövidebb időn belül megoldani. Természetes az, hogy évtizedek óta nem lehet néhány hónap alatt felszámolni és előbb az általános kérdésben kellett intézkedni és így még felmerültek egyéni sérelmek. Ahhoz, hogy ezeket kiküszöbölhessük, a nyugdíjasok segítségére is szükségünk van. Segítséget kérünk, demokratikus módszerekkel kell megoldanunk a problémákat. Ezért állítjuk fel a megyei bizottságokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a nyugdíjasok maguk oldják meg kérdéseiket. Így együttes erővel és akaratlanul ki fognak küszöbölődni minden bizonyval az utolsó hiányosságok is.

Mit tehet a Társadalombiztosító az anyákért, az öregekért és a rokkantakért?

Mégegyszer a törvény!

A dolgozók egészségvédelmét a Társadalombiztosítás Törvénye biztosítja. Kötelezővé teszi minden fizetéses alkalmazotti számára a betegsegélypénztári tagságot. Biztosítja a tagok javát és felsorolja kötelezettségeit. A jelenlegi román társadalombiztosítási törvény Európa egyik leghaladóbb szellemű hasonló törvénye, s hogy a gyakorlatban nem érvényesült, az a Betegsegélyző Pénztár működési szabályzata bürokratikus felépítésének következménye. Az 1938-as törvényt az 566-os 1946-ban hozott törvényrendelet módosítja. Ez valóban haladó, szociális alapokra fektette a társadalombiztosítást.

Előző számunkban megkezdjük a törvény ismertetését, most tovább folytatjuk, majd rámutatunk arra, hogy a törvény a gyakorlatban miként valósul meg.

Az anyasági segély

Az a biztosított nő, aki az elmúlt két év alatt legalább 25 héten keresztül fizette a járulékot, szülés esetén segélyben részesül. A segély szakorvosi gondozást, a szülésnél bábát és szülõorvos közremûködését, gyógyszer és kótszerellátást, valamint az újszülött számára a legszükségesebb kelen-gyért biztosítja.

Az a biztosított nő, aki az utolsó 12 hónap alatt, legkevesebb 36 héten át fizette a járulékot, vagy az utolsó két évben legkevesebb 52 héten keresztül a fent felsorolt segélyeken kívül 12 héten át pénz-segélyben is részesül, szülés előtt, illetve után. Az anyagi segítség elnyerésére a biztosított tag terhességét a betegsegélyző orvos

kell megállapítsa, különös tekintettel arra a körülményre, hogy a szülés legtöbb hat héten belül megtörténik. Amennyiben a vizsgálatot végző orvos téved, tévedésből nem származhat hátrány a biztosított tag részére.

SZOPTATÁSI SEGÉLY

Az anyagi segélyt a Betegsegélyző pénztár hetenként fizeti ki, a szülés után legtöbb hat héten át, az újszülött születési bizonyítványának alapján. Az a körülmény, hogy a csecsemő élve, vagy halott állapotban jön a világra, a szülési segély kifizetését nem befolyásolja.

Amíg a terhes, vagy a szülés után levő biztosított szülési se-

gélyben részesül, munkahelyét nem látogathatja. Ha ezt megszegi, elveszti a segélyhez való jogát. A terhességi segélyben részesült biztosítottak, e segély megszűnése után szoptatási segélyhez van joga. Ennek időtartama legtöbb hat hét, de a biztosítottnak be kell tartania a betegsegélyzőpénztár idevonatkozó utasítását. A szoptatási segély összege egyenlő a terhességi segély összegével abban az esetben, ha a biztosított nem dolgozik, ha munkába lép, a terhességi segély 50 százalékát kapja. Abban az esetben, ha a biztosított a szülés következtében meghal, de az újszülött életben marad, a terhességi segély szülés utáni összegét, valamint a szoptatási segélyt az életbenmaradt gyermek gondozója veszi fel.

A biztosított kérésére a Betegsegélyző pénztár a biztosítottat kórházba utalja. A bentalás tartama alatt az anyagi segítségek 25 százalékát kapja meg közpénzben a biztosított. A terhében levő biztosítottak betegség esetén ugyan azok a jogai vannak, amelyek állapotuk előtt voltak.

ROKKANTSÁGI NYUGDIJ

A biztosítottnak — a Társadalombiztosító Törvény 22. szakasza

értelmében — joga van rokkantsági nyugdíjra:

a) ha a biztosított a munka mezején hosszú gyógyulási időt igénybevevő betegséget szerzett;

b) a biztosított a betegségből kifolyólag nem tud többé szakmájában dolgozni.

Rokkantsági nyugdíjra csak az a biztosított tarthat igényt, aki összesen legkevesebb 200, évenként legkevesebb 16 héten át fizette tagdíját. Ha a biztosított a fenti megszakításoknál több időt át nem volt tagja a Betegsegélyző pénztárnak, de a szükséges 200 hetet kifizette, 100 hetet jóváír-nak számára, a többit ki kell egyenlítenie.

Baleset esetén, bárhol és bármilyen körülmények között történt is az a biztosítottal, a biztosított-nak joga van baleseti nyugdíjhoz, amennyiben a Társadalombiztosító Intézet orvosa megállapítja a balesetből származó munkaképtelen-séget.

Abban az esetben, ha a rokkantság nem haladja meg a munkaképtesség 39 százalékát, a biztosított nem részesül nyugdíjban, csupán kártalanításban. 10—19 százalékos rokkantság esetén egyévi fizetését kapja, 20—29 százalékos rokkantság esetén kétféle és 39 százalékos rokkantság esetén négyévi fizetésének megfelelő összeget. A tíz százalékos alatti rokkantság semmiféle juttatásban nem részesülnek.

Ha a rokkantsági nyugdíjban már részesülő nyugdíjas újabb baleset áldozata lesz és rokkantságának foka megnövekedik, fel-említi rokkantsági járulékat is.

A baleseteket, ha a biztosított a baleset következtében legkevesebb

3 napra munkaképtelenné válik, a munkaadó köteles bejelenteni a Társadalombiztosító Intézetnél.

ÖREGSEGI JÁRULÉK

Az a biztosított, aki 60. életévét betöltötte, visszavonulhat a munkától és visszavonulási járulékra tarthat igényt. A járulékos folyósításának feltétele az, hogy a biztosított kilépjen a munka mezejéről. Másodszor, ha a munkamezején eltöltött ideje alatt legalább 1000, évente legkevesebb 16 héten át fizetett járulékot. Kivételes esetekben a korhatárt — a nehéz testi munkát végző dolgozóknál — 55 évre szállítják le. A nőknél 57 év a korhatár.

Az öregségi biztosítás korhatára, 65 év és 1000 befizetett munkajárulékból áll.

Ezek azok a jogok, amelyben a Társadalombiztosító Intézet tagjai részesülnek. A következőkben megvizsgáljuk azt, hogy jogaik a gyakorlatban hogyan érvényesülnek.

Reggel 8 órakor kezdődnek a bírósági tárgyalások

BUKAREST — (Agerpres) A hivatalos lap június 7-i száma közli az igazságügyminiszter rendeletét, amelynek értelmében a legtöbb bíróságok, a törvényszékek és a népbírakkal kiegészített bíróságok a tárgyalásokat reggel 8 órakor kötelesek megkezdni és délután 2 órakor befejezni.

Ha a perek letárgyalását délután 2 óráig nem fejezheték volna be, a tárgyalás délután 6 óráig folytatható.

Eladó

3 szoba komfortos
kertes csa'ádi ház
Pasteur 52

ADÁS-VETEL

ELADÓ egy Rapid autóbusrész. Érdeklődni Rapid irodai pénztárnál. 4102

EGY modern kombinált szoba-berendezés eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 3908

ELADÓ Eifel-Ford kis autó. Hoffer 720. cseplőszekrény, jókarban minden felszereléssel. Fodor József, Dej. Republici-utca 17. 4028

ELADÓ áramvonalas mély gyermekocsi. Jókai-utca 10. Puskás. 4112

ELADÓ egy darab MÁV cséplő, golyós és acélváz 800 mm. eredeti gyári, hozzá egy 10 HP. törésmentes eredeti Benz gyártmányú motorral, kifogástalan karban. Cím: Proza József tulajdonos, Szék. Szamos megye. 4042

SZMOKING vadonatúj közép-magas termetre eladó. Albini-utca 59. Délélt. 4159

100-AS motorkerékpár és egy fekete ruha eladó. Forduló-utca 6. 4162

KÉT sezlón jutányosan eladó. — Petőfi-utca 5, földszint, ajtó 9. 4146

SINGER karikahajós, teljesen új varrógép eladó. Magyar-utca 16, villa. 4157

MODERN oszlopos kályhát cserélek asztali főzőkemencével. Sebők cukrászda. Szentegyház-utca 1. 4151

EGY üzemben lévő parkettgép eladó. Cím a kiadóban. 4122

Donát-uton 1 holdas gyümölcsös, weekend házzal, Rákóczy negyedben 2 szoba komfortos villa kerttel eladó

Mező ügynökség
Dózsa György 16

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Földszintes szavankint 6 lej. Szöveghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. Nyiltér szavankint 12 lej.

KOMBINÁLT szekrény díofurni-ros, allg használt olcsón sürgösen eladó. „Arta” volt Unió-utca 9. 4150

PATIKA-mérleg súlyokkal olcsón sürgösen eladó. „Arta” volt Unió-utca 9. 4150

ZONGORA, 2 modern fotel, jég-szekrény eladó. Szentegyház-utca 3. II. 5. 4149

VESZÉK használt ruhát és fehér-neműt. Szabadság-út 12. Rác. 4155

BICIKLIK női nikkelzett és férfi új állapotban gumikkal eladó. Paneth, Kjsmester-utca 6. 4148

MEGVESZÜK Brehm Állatok Világ-át. UHU, Molotov-utca 34. 4156

RADIO Telefunken varázsszemes eladó. Horea-út 66. I. em. 5. Dél-után 5—7-ig. 4142

HASZNÁLT gyermek sportkocsi eladó. Minorita-utca 4. Bara szabó-ág. 4138

ELADÓ modern díofurniós háló, ágybetéttel együtt és modern konyha-habutor. Szentegyház-utca 42, ajtó 1. 4133

ELADÓ Zeiss 1:9 fényerős filmes fényképezőgép 2000 lejért. Cuza Voda-utca 4. Vendéglőben. 4129

MEGVÉTELRE keresek kettő és fél, vagy három méter fehér dupla flanelt. Cím: Rüdolf-út 33. Schöa. 4127

EGY jókarban lévő süllyszitós női varrógép eladó. Jókai-utca 4. Demeter. 4128

ELADÓ nagyon finom fekete zakó mellény, csikos nadrággal, magas termetre. Dózsa György-utca 27. emeleten. 4126

ANTIHK szalon, komplett, 11 drb. eladó. Horea-út 6, ajtó 4. 4119

ELADÓ konyha, hálószoza, ír-asztalok. Petőfi-utca 50, emelet balra. 4143

KERESEK megvételre jókarban lévő kézi csapoló pompát söröshordóhoz. Cím: Csorbáné, vendéglő. Dész. 4140

Szívünk mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szerettünk drága jó Edesanyánk

Özv. Boér Árpádné
szül. Czákó Ilona
kefekészítő mester

életének 75-ik özevességének 33-ik évében f. hó 7-én déli 1 órakor rövid szenvedés után áldott szíve megszünt dobogni.

Megboldogult drága Edesanyánk halálával egy áldásos és fáradhatatlan élet ért véget. Becsületességénél, kitartásánál és hűségénél, csak a gyermekei boldogságáért jolytatott páratlan küzdelmes munkaszerelete volt nagyobb. Az O jószágát megsíratni egy élet hossza sem elég. Esményi Edesanya volt.

Drága földi maradványait f. hó 9-én d. u. fél 4 órakor fogjuk a ref. egyház szertartása szerint a köztemetői nagy kápolnából örök nyugalomra helyezni, mely vég-tisztességételre a rokono-kat és ismerősöket szomorú szívvel meghívjuk.

Drága Edesanyánk béke legyen áldott poraid felett.

A gyászoló család.

INGATLAN-LAKÁS

CSALÁDI HÁZ kifogástalan három szobás és összes melléképí-téssel, szép gyümölcsös kerttel, előnyös árban eladó, ugyanott egy külföldi zongora eladó vagy elcsere-lendő egy ekordeonra. Cím kiadó-ban. 4019

GYÖNYÖRÜ szép kertés szobá-mat, külön bejárattal, fürdő és konyhabasználattal, elcserelném a központban ugyancsak szoba-konyha és fürdőszobára. Értekezni: Fürdő-utca 49, földszint. 4145

KÉT lakrészes ház eladó. Posta-kert-utca 5. 4144

ELADÓ sürgösen az állomás mel-lelt gazdasági udvarral házastelek. Ugyancsak eladó 1/2 holdas ház-asztelek, esetleg felerészben is. „Ternő” ügynökség. Kádár-utca 2. 4135

KÉTSZOBÁ-konyha, fürdőszobás lakást sürgösen keresek. „Előnyös” jellegre a kiadóra. 4161

FÖTERHEZ közel lévő I. emeleti garconier lakásomat elcserelném, ugyanilyen földszintes lakással. „Sürgős” jellegre a kiadóra. 4134

KÉT szobás új ház gyümölcsfák-kal sürgösen eladó. Megtekinthető este 6—9-ig. Ilie Pintilie (v. Csil-laghegyi)-utca 30. 4158

EGY úriember lakást kaphat. — Atjáró-utca 3 szám. Értekezni dél-után 6—8-ig. 4130

ELADÓ 3 szobás családi ház, gyümölcsös kerttel. Rákóczi-negyedben. Cím a kiadóban. 4125

KETTŐ szoba-konyhás új ház az állomás közelében sürgösen eladó. Érdeklődni: Tordai-út 10, balra 1 ajtó. 4123

RAKTÁRHELYISEGET papírrak-tározásra alkalmasat 1—2 szobából álló irodahelyiséggel keresünk a Szabadság-tér környékén. Címeket: Fadrusz János-utca 3 szám. F

SZÉCHENYI-TÉR közelében lévő modern, utcai egyszobás összkom-fortos lakásomat elcserelném ugyan-csak belvárosi vagy villanegyedben lévő 2 szobás összkomfortos lakás-sal. Cím a kiadóban. Gr

SZÉCHENYI-TERI tülethelyiség berendezéssel átadó. Cím a kiadó-ban. 4153

ALLÁST KERES

46 ÉVES egyedül álló jobb nő elmenne magyos úrhoz mint ház-vezető. — Cím: Florilor-utca 15. házfelügyelőnél. Cora. 4132

ALLÁST KAPHAT

KERESEK szoptatós dadát azon-nalra. Cím: Schreiber. Crisan-utca 10. I. emelet 5. 4515

SZAKÁCSNÓT perfeltet keresek Aranyosgerendén azonnalra. Cím: Dézsma-utca 14. Kolozsvár. 4136

BEJÁRÓNÓT szerény háztartáshoz háromszor félnapra felveszek. Florilor-utca 17. 4104

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZTETTEM szombaton fél 1

BALLAG

a Református Kollé-gium 8-ik osztálya június 9-én 1 órakor az ismerősök sze-retettel meghívja.

és 1 óra között barna csontkeretű szemüveget, tokkal együtt a fő-téri autó megállótól az ABC üzletig vagy onnan vissza ugyancsak a 3 számú autómegállóig. Kérem a be-csületes megtalálót, hogy jutalom ellenében adja le a Minerva-nyomda portásához. Gr

MENYASSZONYI ruha, fátzol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchidea-nál. Dózsa György-utca 22. H

GYERMEK-mérleget berbe ven-nék. Ajánlatokat: Csákány-utca 60 szám. 4100

ELCSERELNÉM Kolozsváron lévő 80-as tangóharmonikát dupla regiszteres, Retina fényképezőgépet, táska-írógépet és nyolc perzsa sző-nyegyet budapesti értékekért. Érdeklődni: 4—6 között. Armata Rosie-utca 120. 3867

ELVESZETT Fekete György százfenesi lakos névre szóló 5 drb. élelmiszergyeg. Megtaláló juttassa el a Dermata Victoria üzletbe. 4147

EGY középkori magányos nő szeretne megismerkedni magányos, vagy nyugdíjas emberrel házasság céljából. Cím a kiadóban. 4141

EGY jömenetelű üzlethez pénzes-társat keresek. Cím: Tordai-út 56. MENYASSZONYI ruhák, fátzolok, koszorúk kikölcsönzése. „Dahlia” művirágzálon. Horea-út 35. F

Legujabb logórem a
STOMATI

Huzlik. Fertőtlenít. Is-letes. Kapható minden szabáztetben

CAPITOL mozgó! Kedden premier!
Két órát végigmulatató zenés vigjáték

Haland az éjszakában

Főszerepben: **Albertelli, Samsón, Vittoria de Sica**

Előadások: 5, 7, 9 órakor. **UJ HIRADÓ!**

A Kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség

a Deportáltak és Munkaszolgálatosok Szövetségének közreműködésével a Diákház nagytermében kedden, f. hó 8-án este 8 órakor

ZSIDÓ ZENE-ESTET
rendez.
Bevezetőt mond: **Demián Fischer Vilmos**